

URZĄD MIASTA OPOLA – BIURO URBANISTYCZNE

45-018 Opole, Pl. Wolności 7, tel. /fax: /077/ 45 11 924

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
„ŻERKOWICE I” W OPOLU**

Opole, lipiec 2021r.

SPIS TREŚCI:

1. WSTĘP.....	3
1.1. Podstawa formalno-prawna.....	4
1.2. Cel, zakres opracowania oraz powiązanie z innymi dokumentami.....	4
1.3. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	7
1.4. Informacje o przyjętych założeniach i zastosowanych metodach.....	8
1.5. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektu planu	10
1.6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	11
2. ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH POTENCJALNYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM ORAZ JEGO ZMIAN W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU.....	12
2.1. Ogólna charakterystyka fizjograficzna terenu	12
3. ANALIZA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	28
3.1. Istniejące problemy środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu dokumentu	28
3.2. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji planu	30
3.3. Projektowane zasady zabudowy i zagospodarowania obszaru objętego projektem planu	31
3.4. Analiza i ocena potencjalnych znaczących oddziaływań	31
3.5. Rozwiązania mające na celu zapobieganie lub ograniczanie potencjalnych oddziaływań na środowisko.....	51
4. ZAKOŃCZENIE.....	53
4.1. Wnioski.....	53
4.2. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	55
4.3. Trudności wynikające z niedostatków techniki lub współczesnej wiedzy napotkanych przy sporządzaniu prognozy	56
4.4. Akty prawne	57
4.5. Dokumenty wykorzystane przy sporządzaniu prognozy	57

SPIS TABEL:

Tabela 1. Zasoby geologiczno-gruntowe na obszarze planu	12
Tabela 2 Typy klimatu na obszarze planu	16
Tabela 3 Warunki wodne na obszarze planu	17
Tabela 4 Wartości przyrodnicze na obszarze planu	19
Tabela 5 Potencjalne oddziaływania projektu planu zagospodarowania przestrzennego „Żerkowice I” w Opolu na środowisko przyrodnicze	42
Tabela 6. Rodzaje zidentyfikowanych potencjalnych oddziaływań projektu planu zagospodarowania przestrzennego „Żerkowice I” w Opolu na środowisko	47

SPIS RYSUNKÓW:

Rysunek 1. Granica projektu planu na tle jednostek planistycznych	6
Rysunek 2. Budowa geologiczna na obszarze objętym planem	13
Rysunek 3. Geomorfologia na obszarze objętym planem.....	14
Rysunek 4. Gleby na obszarze objętym planem	15
Rysunek 5. Warunki klimatyczne na obszarze objętym planem	16
Rysunek 6. Warunki wodne na obszarze objętym planem	17
Rysunek 7. Siedliska przyrodnicze oraz ocena wartości przyrodniczych na obszarze objętym planem	19
Rysunek 8. Zasięg hałasu drogowego względem obszaru objętego planem	26
Rysunek 9. Zasięg hałasu kolejowego względem obszaru objętego planem	27

Załącznik 1 Obszar objęty projektem planu oraz uwarunkowania oraz sposób użytkowania i stan zagospodarowania obszaru objętego projektem planu

Załącznik 2 Rodzaj potencjalnych oddziaływań będących wynikiem realizacji ustaleń projektu planu

1. WSTĘP

1.1. Podstawa formalno-prawna

Przedmiotem opracowania jest Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Żerkowice I” w Opolu.

Sporządzenie prognozy jest spełnieniem obowiązku prawnego wynikającego z *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [B]*, zgodnie z którą przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagane jest dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Celem Prognozy jest określenie charakteru prawdopodobnych oddziaływań na środowisko, które mogą być spowodowane realizacją nakazanych, zakazanych lub dopuszczonych przez plan zasad zabudowy i zagospodarowania terenu (tzw. ustaleń planu). W Prognozie wskazuje się na charakter i zasięg potencjalnego oddziaływania, oraz wyznacza działania mające na celu zapobieganie/minimalizację potencjalnych niekorzystnych oddziaływań na środowisko, w tym na zdrowie ludzi.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu zawiera m.in.:

- analizę i ocenę stanu środowiska,
- zestawienie aktualnie występujących problemów związanych z ochroną środowiska,
- wskazuje, co może się zdarzyć w środowisku, jeżeli ustalenia planu nie zostaną zrealizowane (wariant „0”),
- określa, jakie znaczące oddziaływania na środowisko mogą się pojawić, wtedy, gdy ustalenia planu zostaną zrealizowane,
- przedstawia jakie są środki zapobiegawcze lub ograniczające niekorzystne oddziaływania,
- pokazuje jak cele ochrony środowiska ustanowione na wyższych szczeblach są ujęte w niniejszej prognozie.

1.2. Cel, zakres opracowania oraz powiązanie z innymi dokumentami

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego opracowywany jest zgodnie z zapisami *ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [A]* i w zakresie ustalonym przez *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego [C]*.

Zgodnie z zapisami *ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [A]* miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sporządza się w celu ustalenia przeznaczenia terenów oraz określenia zasad zagospodarowania i zabudowy z jednoczesnym uwzględnieniem ładu przestrzennego oraz dostosowania funkcji, struktury zabudowy i intensywności zagospodarowania do warunków przestrzennych i przyrodniczych terenu.

Ponadto, sporządzenie i uchwalenie planu pozwoli na sformułowanie szczegółowych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, umożliwiających jednolite kształtowanie zabudowy oraz zagospodarowania terenów objętych opracowaniem. Plan w sposób jednoznaczny określi granice

terenów oraz zasady ich zabudowy i zagospodarowania. Pozwoli to na sformułowanie docelowego układu i powiązań komunikacyjnych oraz zasad obsługi terenów oraz zasad wyposażenia w infrastrukturę techniczną.

Do sporządzenia projektu planu będącego przedmiotem niniejszej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, przystąpiono na podstawie uchwały nr LXVII/1271/18 Rady Miasta Opola z dnia 30 sierpnia 2018r. Plan opracowywany jest zgodnie z zapisami *ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [A]* i w zakresie ustalonym przez *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego [C]*.

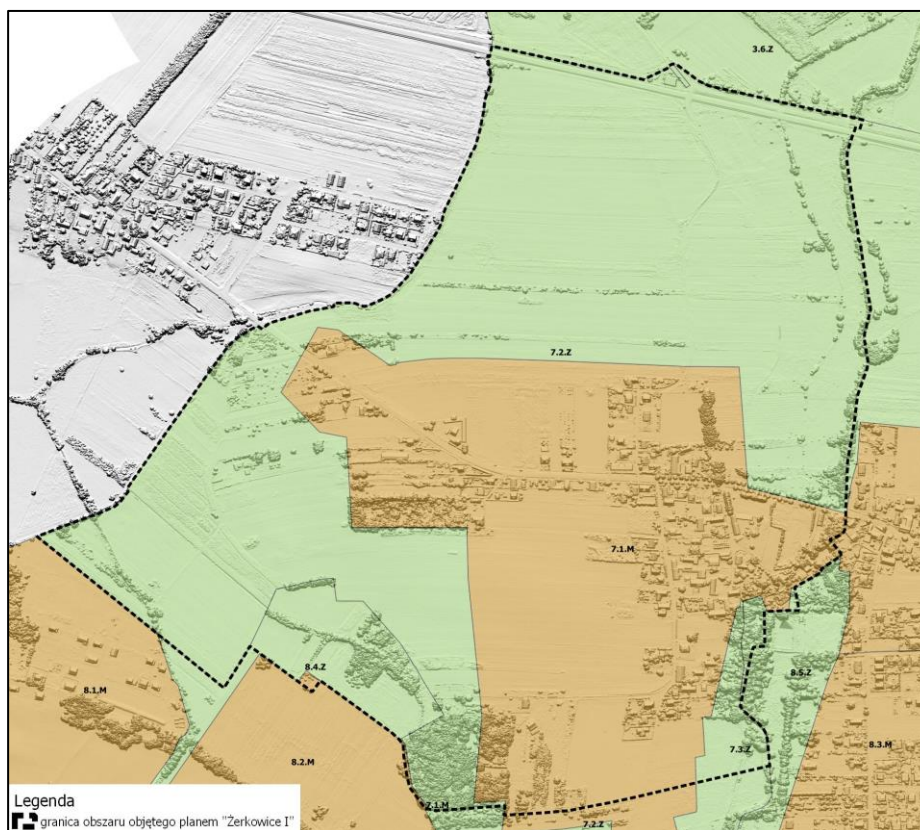
Projekt planu składa się z części tekstowej (w postaci kart terenu) oraz części rysunkowej. Każda karta terenu zawiera informacje o możliwych przeznaczeniach terenu; zasadach kształtowania zabudowy i wskaźnikach urbanistycznych, które określają zasady kształtowania zabudowy, poprzez wyznaczenie linii zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy, liczby kondygnacji, określenie wskaźnika intensywności zabudowy; zasadach ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego; zasadach ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków i kultury współczesnej; zasadach ochrony i kształtowania ładu przestrzennego; zasadach obsługi komunikacyjnej, gdzie zawarte są informacje o dostępności komunikacyjnej terenu, zasadach realizacji miejsc postojowych itp.; zasadach modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury, w tym zasadach zaopatrzenia w wodę, odbioru ścieków, odprowadzania wód opadowych, zaopatrzenia w gaz, energię ciepłą, energię elektryczną, gospodarki odpadami; zasadach i warunkach scalania i podziału nieruchomości, czyli minimalnych powierzchni wydzielanych działek, szerokości frontów itd.; zasadach tymczasowego użytkowania, a także wysokość stawki procentowej, która jest podstawą do naliczania opłaty.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie narusza ustaleń Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Opola. W trakcie prac nad projektem zostały uwzględnione zakazy, nakazy oraz postulaty dla poszczególnych stref zawartych w Studium (...).

Obszar opracowania położony jest na zasięgu jednostek planistycznych:

- 3.6.Z – strefa zieleni i wód powierzchniowych,
- 7.1.M – strefa mieszkaniowa,
- 7.2.Z – strefa zieleni i wód powierzchniowych,
- 7.3.Z – strefa zieleni i wód powierzchniowych,
- 8.4.Z – strefa zieleni i wód powierzchniowych,
- 8.5.Z – strefa zieleni i wód powierzchniowych.

Rysunek 1. Granica projektu planu na tle jednostek planistycznych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Opola”, 2018r.

Projekt planu ustala przeznaczenia dla następujących terenów oznaczonych symbolami:

- MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- MN/U - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług,
- U – tereny zabudowy usługowej,
- R – tereny rolnicze,
- U/ZP – tereny zabudowy usługowej oraz tereny zieleni urządzonej,
- ZL – lasy,
- ZP – tereny zieleni urządzonej,
- ZC – tereny cmentarzy,
- ZP/KDW – tereny zieleni urządzonej oraz tereny dróg wewnętrznych,
- WS – tereny wód powierzchniowych śródlądowych,
- KDZ – tereny dróg publicznych – ulice zbiorcze,
- KDL – tereny dróg publicznych – ulice lokalne,
- KDD – tereny dróg publicznych – ulice dojazdowe,
- KDW – tereny dróg wewnętrznych,
- E – tereny infrastruktury technicznej – elektroenergetyka,
- G – tereny infrastruktury technicznej – gazownictwo,
- KK – tereny kolei.

Główne cele projektowanego planu m.in. to:

- wprowadzenie ustaleń mających na celu zachowanie ładu przestrzennego;
- wprowadzenie ustaleń mających na celu zachowanie środowiska przyrodniczego, krajobrazu kulturowego oraz zdrowia i życia ludzi;
- dostosowanie zapisów planu do potrzeb inwestycyjnych;
- dostosowanie zapisów planu do potrzeb rozwoju systemu komunikacji w tym rejonie.

1.3. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Na potrzeby Prognozy oddziaływania na środowisko przeprowadzono analizę zgodności założeń projektu planu z celami dokumentów strategicznych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Podstawowe cele ochrony środowiska zawarte w projekcie planu wynikają między innymi z następujących dokumentów planistycznych oraz dokumentów o charakterze strategicznym i programowym przedstawionych poniżej.

Dokumenty międzynarodowe i wspólnotowe

- Agenda 21;
- Biała Księga: Adaptacja do zmian klimatu;
- Zrównoważona Europa 2030;
- 8 Program działań na rzecz środowiska – priorytety polityki środowiskowej i klimatycznej na lata 2021–2030;
- Europejska Strategia Bioróżnorodności do 2030 r.

Dokumenty krajowe

- Strategia Rozwoju Transportu do 2020 (z perspektywą do 2030);
- Polityka ekologiczna Państwa 2030;
- Polityka Energetyczna Polski do 2030r.
- Polityka Klimatyczna Polski: Klimat dla Polski Polska dla klimatu, 1988 – 2018 – 2050;
- Krajowy Plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021 – 2030
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030)
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022
- Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych – VI AKPOŚK
- Polityka Wodna Państwa do roku 2030.

W projekcie planu uwzględniono istotne z punktu widzenia projektowanego planu cele:

- integracja działań w zakresie funkcjonowania spójnej sieci ekologicznej kraju, jako podstawa ochrony najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych,
- przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej,
- wprowadzenie gospodarowania krajobrazem zgodnie z zapisami Europejskiej Konwencji Krajobrazowej,

- ochrona wód powierzchniowych i podziemnych poprzez konieczność należytego zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniem poprzez ujęcie, oczyszczenie i odprowadzenie ścieków, w tym ochronę środowiska wodnego,
- ochrona przed hałasem poprzez odpowiednią kwalifikację terenów – dla terenów objętych projektem planu obowiązują dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku,
- ochronę powietrza atmosferycznego poprzez zmniejszanie emisji z transportu i sektora komunalnego oraz gospodarczego,
- postępowanie z odpadami poprzez właściwe magazynowania i zagospodarowania odpadów oraz utrzymanie czystości i porządku,
- ochronę bioróżnorodności poprzez ustalenie określonych wskaźników zabudowy i powierzchni biologicznie czynnej.

1.4. Informacje o przyjętych założeniach i zastosowanych metodach

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu planu opracowano na podstawie analizy informacji o istniejącym sposobie zagospodarowania, projektowanych zasadach zabudowy i zagospodarowania tzw. ustaleń zawartych w projekcie, analizy uwarunkowań środowiskowych i kulturowych oraz wymagań w stosunku do ochrony środowiska i zapobiegania szkód w środowisku. Sposób opracowania Prognozy został podporządkowany metodologii właściwej dla planowania strategicznego.

Celem niniejszej Prognozy, opracowywanej równocześnie z projektem planu jest ocena możliwych oddziaływań na środowisko, które mogą być spowodowane realizacją zabudowy i zagospodarowania terenu określonych w projekcie planu. W celu opracowania prognozy została przeprowadzona wizja lokalna na obszarze objętym planem, w ramach, którego wykonano inwentaryzację urbanistyczną z uwzględnieniem istniejącego stanu zagospodarowania przestrzennego oraz aspektów przyrodniczych. Przeanalizowano również stan środowiska pod kątem jego problemów. Analizując proponowane w planie zasady zabudowy i zagospodarowania postawiono następujące pytania, które usprawniły proces powstawania dokumentu: czy zrealizowane na podstawie planu zagospodarowanie może spowodować znaczące negatywne skutki dla poszczególnych komponentów środowiska i ludzi, jeśli tak, to jakie; czy jest to najlepsze, najbardziej racjonalne zagospodarowanie terenu w tej części miasta; jak te zmiany wpłyną na środowisko i ludzi.

Prognozę oddziaływania sporządzono z wykorzystaniem dostępnych danych tj. informacji pozostających w zasobach administracji rządowej i samorządowej, danych statystyki publicznej oraz państwowego monitoringu środowiska, a także materiałów powszechnie dostępnych, jak: programy, strategie, plany, studia. W niniejszej Prognozie uwzględniono zapisy opracowanych już Prognoz oddziaływania na środowisko dla analizowanego obszaru, jeśli zostały sporządzone.

Ponadto wykorzystano następujące dokumenty:

- Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza Opola (2001r.)
- Inwentaryzacja przyrodnicza Miasta Opole, aktualizacja (2017r.)
- Dokumentacja „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla miasta Opola, (2004r.)

- Opracowanie Ekofizjograficzne Podstawowe dla terenów włączonych do dotychczasowego obszaru Miasta Opola (2017r.)
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Opola (Uchwała Nr LXVI/1248/18 Rady Miasta Opola z dnia 5 lipca 2018 r.),
- *Uchwała Nr LXVII/1271/18 Rady Miasta Opola z dnia 30 sierpnia 2018r w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Żerkowice I” w Opolu,*
- Programu Ochrony Środowiska przed hałasem wraz z mapą akustyczną,
- Program Ograniczania Niskiej Emisji dla Miasta Opola (*Uchwała Nr XXIX/592/20 Rady Miasta Opola z dnia 27 sierpnia 2020 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Opola”*),
- Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego (*Uchwała Nr XX/193/2020 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 28 lipca 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego”*),
- Plan adaptacji Miasta Opola do zmian klimatu do roku 2030” (*Uchwała Nr VII/124/19 Rady Miasta Opola w dniu 28 marca 2019 r.*),
- Ortofotomapy Opola wykonanej w 2019/2020 r.

Porównując projektowane w planie zasady zabudowy i zagospodarowania z analizą stanu środowiska, posłużono się, zmodyfikowaną na potrzeby opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **metodą oceny wpływu zamierzonego zagospodarowania na środowisko**. W przedmiotowej analizie wykorzystano macierz interakcji, metodę indukcyjno-opisową oraz metodę analogi do oceny oddziaływań o podobnej specyfice (podobnej funkcji, zabudowie i zagospodarowaniu). W macierzy zaproponowanej w niniejszej prognozie (Tabela 5), oceniano wpływ wszystkich projektowanych przeznaczeń terenu na poszczególne komponenty środowiska tj. powierzchnię ziemi, zasoby naturalne, wody powierzchniowe i podziemne, klimat lokalny, powietrze atmosferyczne, klimat akustyczny, faunę i florę, formy chronione, krajobraz, ludzi, zabytki i dobra materialne, powiązania zewnętrzne.

Poszczególnym oddziaływaniom przyporządkowano wagi w skali **od 3 do -3**, gdzie interpretacja jest następująca:

- **waga 3** – oddziaływanie bardzo korzystne dla środowiska,
- **waga 2** – oddziaływanie korzystne o widocznych zmianach w środowisku,
- **waga 1** – oddziaływanie korzystne nie powodujące zmian w środowisku,
- **waga 0** – oddziaływanie obojętne,
- **waga - 1** – oddziaływanie niekorzystne nie powodujące widocznych zmian w środowisku,
- **waga - 2** – oddziaływanie niekorzystne o widocznych zmianach w środowisku,
- **waga - 3** – oddziaływanie bardzo niekorzystne dla środowiska.

Ocena ogólna oddziaływania – średnia arytmetyczna z oceny poszczególnych komponentów dla projektowanego przeznaczenia pozwoliła określić:

- które ustalenia planu cechują się korzystnym, obojętnym lub niekorzystnym oddziaływaniem na środowisko,

- które komponenty środowiska będą objęte najbardziej korzystnym wpływem, które komponenty środowiska będą najbardziej narażone na niekorzystne oddziaływania, a na które brak jakiegokolwiek oddziaływania,
- które ustalenia planu mogą mieć oddziaływania o charakterze znaczącym (waga -2 i -3),
- jaki jest ogólny wpływ realizacji ustaleń planu na środowisko.

Oceniając wpływ ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska skonstruowano tabelę (Tabela 6), w której oceniano, czy jest to oddziaływanie:

- korzystne/obojętne/niekorzystne,
- chwilowe/stałe,
- krótkoterminowe/długoterminowe,
- bezpośrednie/pośrednie.

Projektowane w planie zasady zabudowy i zagospodarowania przeanalizowano pod kątem występowania w katalogu przedsięwzięć zawartych w *Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko [H]*. Na tej podstawie wskazano zagospodarowanie, którego realizacji i eksploatacja może znacząco oddziaływać na środowisko, w tym zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (jeśli takie mogłoby wystąpić).

Ponadto przeprowadzono symulację wariantu „0” (**za wariant „zerowy” przyjęto taki stan zagospodarowania, jaki występuje na terenie obecnie – brak realizacji postanowień planu**).

Zakres przedmiotowy Prognozy został dostosowany do skali planu oraz stopnia jego szczegółowości i precyzji jego ustaleń. Jest on zgodny z wymogami określonymi w art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2 ww. ustawy i został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Opolu oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Opolu.

1.5. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektu planu

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 55 ust. 5 *Ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [B]* Prezydent Miasta zobowiązany jest do prowadzenia monitoringu skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu. Monitorowanie skutków wdrożenia form zagospodarowania proponowanych w planie jest skomplikowanym procesem, szczególnie w krótkim przedziale czasowym, ponieważ dopiero w dłuższej perspektywie zmiany w zagospodarowaniu mogą być zauważalne. Narzędziami, przydatnymi w tej analizie powinny być:

- wskaźniki dotyczące zmian w powierzchni zajętej przez poszczególne formy zagospodarowania przestrzeni,
- liczba wydawanych pozwoleń na budowę obiektów o różnym przeznaczeniu,
- liczba nowo wznoszonych budynków,
- powierzchnia terenów przeznaczonych na przestrzeń publiczną w tym głównie służące rekreacji np. tereny zieleni, tereny usług sportu i rekreacji itp.,

- liczba posadzonych/usuniętych drzew i krzewów,
- wskaźniki dotyczące jakości powietrza i poziomu hałasu.

Pojawienie się jakichkolwiek niezgodności powinno skutkować podjęciem stosownych działań mających na celu wyegzekwowanie od właścicieli lub zarządców uciążliwych obiektów oraz dostosowanie się do norm środowiskowych.

Dodatkowo zgodnie z wymogiem art. 55 ust. 3 pkt. 5 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [B]*, po uchwaleniu planu dołącza się do niego pisemne podsumowanie zawierające m.in. propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu. System monitoringu powinien być tak zaplanowany, aby pozwolić na kontrolę zmian zachodzących w środowisku spowodowanych realizacją ustaleń planu.

System oceny skutków realizacji projektu planu powinien być oparty na odpowiednio dobranych wskaźnikach presji, stanu i reakcji. Monitoring może być prowadzony w oparciu o wydane decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzje o pozwoleniu na budowę, zgłoszenia budowlane, przeglądy ekologiczne, inne decyzje administracyjne itp. Prezydent Miasta Opola może występować o przedłożenie wyników monitoringu prowadzonego przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska, Generalnego Inspektora Ochrony Środowiska, Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, Wojewodę, Starostę, a także korzystać z rejestru wydanych decyzji, będących w zasobie gminnym/powiatowym. Zgodnie z obowiązującymi przepisami *Ustawy Prawo ochrony środowiska [J]*, a także *Ustawy o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw [K]*, monitoring jakości powietrza, wód, gleb i ziemi oraz poziomu hałasu i pól elektromagnetycznych realizowany jest przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (poprzez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Opolu), przez Starostę lub podmiot gospodarczy. Dokonując analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub innych dostępnych źródeł należy pamiętać, że muszą się one odnosić do obszaru objętego projektem planu.

1.6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Realizacja zapisów planu nie będzie implikować transgranicznych oddziaływań na środowisko, ponieważ Opole leży w odległości około 50 km, od najbliższej granicy państwa z Republiką Czeską, a skala przedsięwzięć związana z realizacją ustaleń projektowanego planu będzie mieć charakter lokalny i ewentualne oddziaływania tych przedsięwzięć zamkną się w granicach gminy.

2. ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH POTENCJALNYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM ORAZ JEGO ZMIAN W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU

2.1. Ogólna charakterystyka fizjograficzna terenu

Położenie administracyjne i fizyczno- geograficzne

Obszar objęty projektem planu „Żerkowice I” zlokalizowany jest w zachodniej części Opola (przy zachodniej granicy) i obejmuje obręb ewidencyjny Żerkowice i fragment obrębu ewidencyjnego Chmielowice.

Pod względem regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski J. Kondrackiego, obszar opracowania położony jest w obrębie podprovincji Niziny Środkowopolskie, w makroregionie Niziny Śląskiej, w obrębie mezoregionu Pradolina Wrocławska.

Budowa geologiczna, ukształtowanie terenu oraz sposób użytkowania terenu

Zgodnie z *Mapą geologiczno-gruntową* obszar objęty planem jest zróżnicowany litologicznie. Poniżej zestawienie występujących na analizowanym obszarze utworów geologicznych i ich wieku. Dla każdej warstwy uwzględniono również ocenę przydatności do zabudowy.

Tabela 1. Zasoby geologiczno-gruntowe na obszarze planu

Litologia	Wiek [symbol]	Wiek [nazwa]	Ocena przydatności do zabudowy
Gliny, gliny piaszczyste, gliny zwięzłe i pyły/ osady fluwioglacjalne zlodowacenia środkowopolskiego	$^{fg}Q_p^3$	Czwartorzęd -plejstocen	Grunty wykazują korzystne właściwości jako podłoże dla posadowień bezpośrednich. Mogą przenosić obciążenia do ok. 15-200 kPa. W obszarze ich występowania możliwa jest lokalizacja obiektów podpiwniczonych pod warunkiem stosowania drenaży opaskowych dla odprowadzania wód opadowych.
Piaski różnoziarniste, pospółki i żwiry	$^fQ_p^3$	Czwartorzęd -plejstocen	Grunty mało i równomiernie ściśliwe o bardzo dobrych właściwościach jako podłoże dla posadowień bezpośrednich budowli. Mogą przenosić obciążenia ponad 250 kPa. Możliwa lokalizacja obiektów podpiwniczonych bez ograniczeń
Piaski różnoziarniste, pospółki i żwiry na iłach trzeciorzędowych z torfem starszym	$^fQ_p^3$	Czwartorzęd -plejstocen	Grunty stropowe mało i równomiernie ściśliwe o bardzo dobrych właściwościach jako podłoże dla posadowień bezpośrednich budowli. Mogą przenosić obciążenia ponad 250 kPa. Podścielające ily z torfami nie nadają się do posadowienia fundamentów. Możliwa lokalizacja obiektów o niewielkich obciążeniach posadowionych maksymalnie wysoko nad stropem torfów.
Piaski różnoziarniste, pospółki i żwiry	Q_h	Czwartorzęd (holocen)	Grunty mało i równomiernie ściśliwe o dobrych właściwościach jako podłoże dla posadowień bezpośrednich budowli. Mogą przenosić obciążenia do 200 kPa. W obszarze chronionym wałami przeciwpowodziowymi mogą być wykorzystane jako podłoże budowlane.

Źródło: „Opracowanie Ekofizjograficzne Podstawowe dla terenów włączonych do dotychczasowego obszaru Miasta Opola”

Przeważająca część obszaru objętego planem stanowi **terasa średnia, piaszczysto – żwirowa o charakterze akumulacyjnym, stanowiąca pozostałość zasypania w okresie zlodowacenia środkowopolskiego (tzw. terasa warciańska) – Tsw.** Terasa wyniesiona 10 - 12 m ponad dno współczesnych dolin, w przedziale wysokości 155,0 – 165,0 m n.p.m., stanowi łagodne przejście pomiędzy Garbem, a terasą średnią, erozyjno-akumulacyjną, bałtycką. Terasa w znacznym stopniu zdeformowana przez procesy denudacyjne, słabo zaznaczająca się w dzisiejszej morfologii terenu. Powierzchnia terenu płaska lub lekko falista, o wysokościach względnych nie przekraczających 2 - 5 m, spadki terenu w przedziale 0 do 8%.

Część terenu znajduje się w zasięgu **form akumulacji wodno-lodowcowej (Wpf). Wysoczyzna plejstocefiska** jest falista i lekko pagórkowata, zbudowana z utworów piaszczysto-żwirowych, zlodowacenia środkowopolskiego (stadiał Odry) oraz trzeciorzędowych ilów, położona w przedziale wysokości 153,0 - 169,0 m n.p.m., po zachodniej i wschodniej stronie doliny Odry. Powierzchnia wysoczyzny cechuje się lokalnie zróżnicowaną mikrorzeźbą, o wysokościach względnych dochodzących do 15 m (szczególnie w pobliżu dawnych piaszowni i żwirowni). Spadki terenu nieznaczne, tylko lokalnie dochodzące do 12%.

W obrębie Prószkowskiego Potoku występuje **forma akumulacji rzecznej (DbPp)**. Jest to forma płaskodennej doliny, o prostoliniowym przebiegu i zróżnicowanych szerokościach. Szerokość doliny

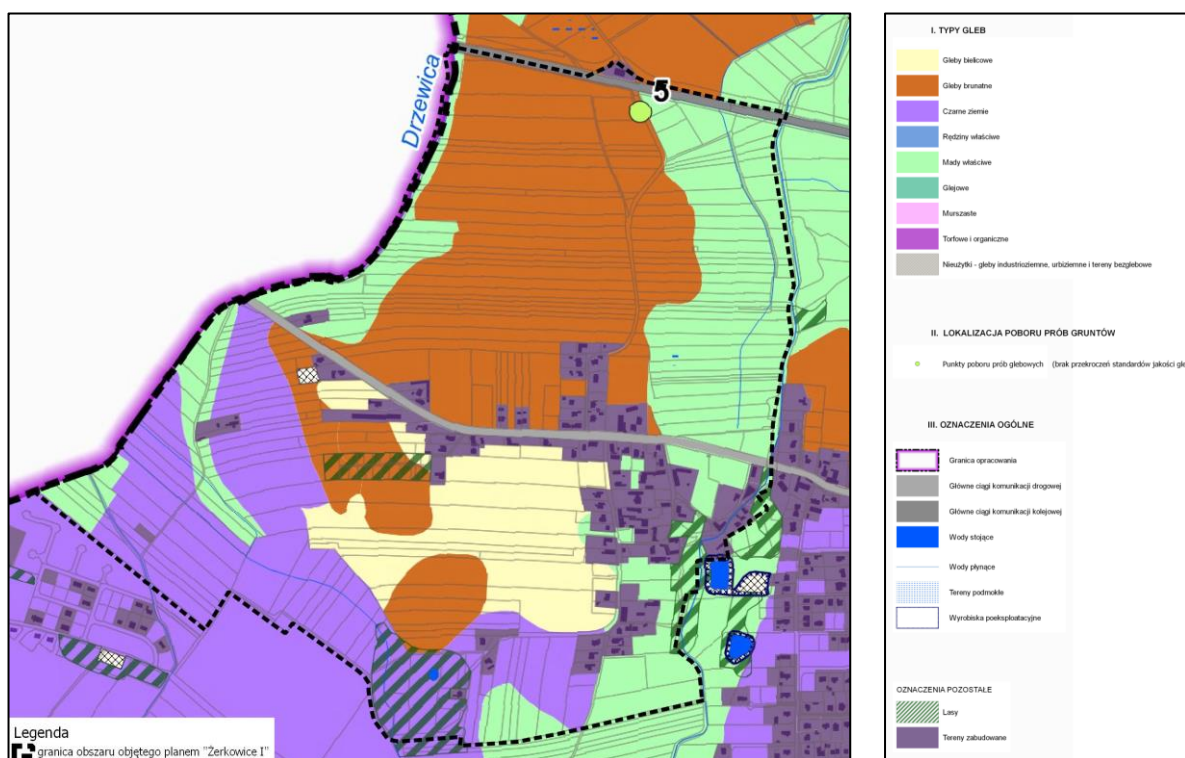

największy udział tych gleb, gdzie zajmują tarasy plejstoceny po obydwu stronach doliny Prószkowskiego Potoku.

Gleby bielcowe powstały z utworów piaszczystych pochodzenia wodnolodowcowego, w ograniczonym stopniu również z piasków rzecznych starszych, plejstoceny tarasów Odry. Ze względu na dużą przepuszczalność gleby te są ubogie w składniki pokarmowe. Pod względem gatunkowym reprezentowane są przez piaski słabo gliniaste lub piaski gliniaste lekkie podścielone piaskami luźnymi, wyjątkowo glinami średnimi. Zajmują głównie obszary wyniesione w stosunku do terenu przyległego, cechujące się głębokim poziomem wód gruntowych. Gleby bielcowe stanowią potencjalne siedliska borowe – borów mieszanych *Quercus-Pinetum* oraz borów świeżych *Leucobryo-Pinetum*.

Mady wykształcone są w zasięgu dolin mniejszych rzek oraz plejstoceny tarasów nadzalewowych. Mady powstają w procesie akumulacji utworów aluwialnych w związku z przepływem wód powierzchniowych przy udziale najczęściej znacznych wahań zwierciadła wód gruntowych. Mady, biorąc pod uwagę skład mechaniczny, reprezentowane są przez różnoziarniste gliny oraz różnoziarniste piaski, zalegające głównie na piaskach, ewentualnie również na utworach słabo przepuszczalnych, tj. na pyłach i iłach. W klasyfikacji siedlisk łąkowych, mady stanowią łągi właściwe i należą do gleb żyznych, o dobrych i bardzo dobrych właściwościach dla użytkowania rolnego.

Rysunek 4. Gleby na obszarze objętym planem

Źródło: „Opracowanie Ekofizjograficzne Podstawowe dla terenów włączonych do dotychczasowego obszaru Miasta Opola”

Klimat

Klimat lokalny na obszarze opracowania kształtowany jest przez zespół warunków naturalnych, obejmujących m.in. rzeźbę terenu, pokrycie terenu, głębokość wód gruntowych, ilość i wielkość cieków wodnych, rodzaj gruntów.

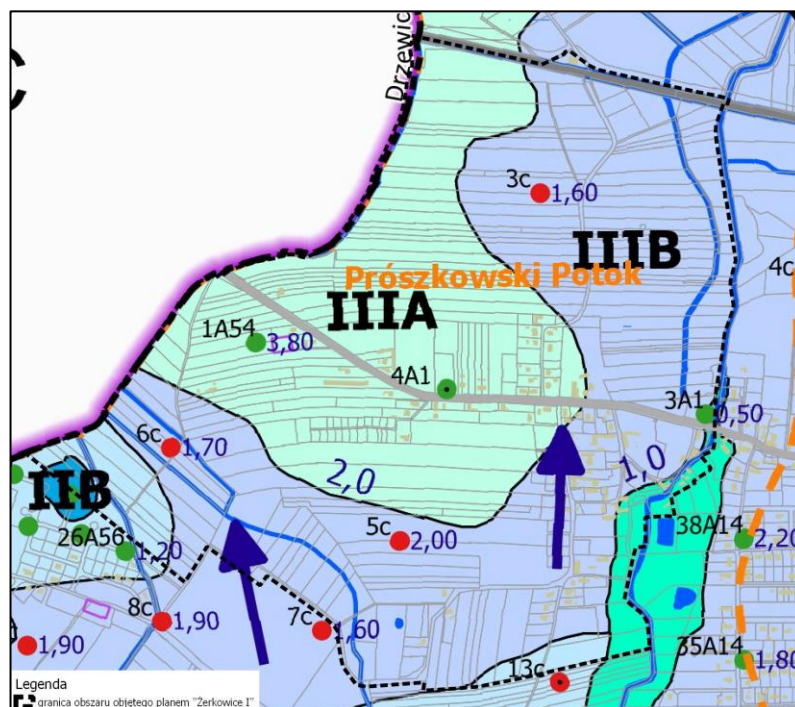
Oznaczenie	Ocena przydatności do zabudowy
	prędkości wiatru niż na otaczających terenach otwartych. W wyniku zróżnicowania nagrzewania brzegów lasów występować mogą lokalne wiatry. Tereny o korzystnych właściwościach bioklimatycznych.

Źródło: „Opracowanie Ekofizjograficzne Podstawowe dla terenów włączonych do dotychczasowego obszaru Miasta Opola”

Hydrografia

Zgodnie z „Mapą stref wodnych” obszar objęty planem zlokalizowany jest w zasięgu występowania wód w utworach przepuszczalnych, a na południu na terenie występowania wód w utworach słaboprzepuszczalnych. Na poniższym rysunku przedstawiono warunki wodne w obrębie obszaru objętego planem, przebieg cieków wodnych oraz kierunki spływu wód gruntowych.

Rysunek 6. Warunki wodne na obszarze objętym planem

Strefa	Ogólna charakterystyka warunków wodnych	Przepuszczalność gruntów	Ocena warunków wodnych
I	Obszar występowania wody w obrębie utworów skalistych terenu Garbu Grodzkiego-Opolskiego. Wody szkieletowe w marglach tufowych oraz ich zwietrzalinach. Zwiędzienie przeważnie swobodne. Lokalne występowanie zwiędzienia napępowe jest z występowaniem przeważnie zwiędzienia gniazda i gruntu słabo przepuszczalnych w marglach. Zwiędzienie głównie z opadów atmosferycznych, znacząco wahania rzędu 0,5 - 1,0 m. Główny spływ w kierunku doliny Odry. Wody szkieletowe pojawiają się często w otwartych szeregach przestępnych wypływach fundamentowych nawet w miejscach gdzie nie stwierdzono ich podłoża basali podłożnych.	Grunt zwietrzalowy są słabo przepuszczalne. Odcieranie wypływ może metodą, nieprzemysłową, zimą. Wypływami filitami, da margli k = 0,3 m/s, da zwietrzalin rżnic. Zwiędzienie gniazda i gruntu margli, łatwo się łuska, pod wpływem wody i powietrza.	Warunki wodne dla lokalizacji zabudowy są korzystne.
IIA	Obszar zbudowany z gruntów słaboprzepuszczalnych. Brak ciągłej warstwy wodonośnej. W lokalnych obniżeniach woda utrzymuje się płytko w cienkich przewietrzaniach przepuszczalnych miejscach terenu (rygany podłoża nieprzepuszczalne). Występowanie wody jest uzależnione od warunków atmosferycznych. Możliwe sączenia w gruntach słaboprzepuszczalnych. Wahania zwiędzienia wody szczone się na 0,5 m powyżej stanu zwiędzienia w materiałach archiwalnych.	Przez obszar poprzecznych występowania. Podłoża zbudowane z gruntów nieprzepuszczalnych (glinami i ilami, gdzie nieprzepuszczalnych). Brak warstwy wodonośnej, woda opadowa może gromadzić się wód budowlanych.	Warunki dla lokalizacji zabudowy mało korzystne. Nie należy lokalizować obiektów podpiwnicznych. Tereny powinny być odpowiednio zabezpieczone na całej powierzchni przewidzianej pod zabudowę. Występowanie trudności z odprowadzaniem wód opadowych.
IIIB	Obszar występowania wody w utworach przepuszczalnych. Woda gruntowa występuje w piaskach i żwirach dolin rzecznych, tarasów plejstocenicznych oraz na wysoczyźnie okalającej Garb Grodzkiego-Opolskiego. Mniejszość utworów przepuszczalnych wynosi od kilku do kilkunastu metrów. Zwiędzienie wody na większości obszarów jest swobodne. Lokalne występowanie zwiędzienia napępowe jest z występowaniem przeważnie gruntów słabo przepuszczalnych w marglach. Na podstawie materiałów archiwalnych wahania zwiędzienia wód gruntowych na obszarze wysoczyzny plejstocenicznej i tarasów wyższych, uzależnione od warunków atmosferycznych, szczone się na 0,5 m. W obszarze doliny rzeki Odry podłoża piaszczyste wody w podłożu uzależnione jest od wodosłania rzeki, regulowanych na stępnach wódnych Grodzkiego, Opole, Wodów, Ródzkiego, Norbka. Wahania szczone 1,0 m powyżej stanu zwiędzienia w materiałach archiwalnych. W dołach podłożnych wahania są uzależnione od warunków atmosferycznych oraz wodosłania rzeki. W latach z "przebiegiem" ilością opadów nie przekraczając 0,5 m powyżej stanu określonego w materiałach archiwalnych.	Mniejszość gruntów przepuszczalnych niewielka. Są to głównie piaszki średnie o współczynniku filitacji k = do 15,0 m/s, miejscami w zagłębieniach toru.	Warunki dla lokalizacji obiektów podpiwnicznych korzystne poza obszarami doliny Odry i jej dopływów. W obszarach powierzchniowego występowania gruntów trudno przepuszczalnych konieczne jest budowanie osłony opadów odprowadzających wody opadowe.
IIIA	Woda gruntowa w utworach piaszczysto-żwirowych wodnolodowcowych i tarasów rzecznych poniżej 2 m ppt.	Grunt przepuszczalny o współczynniku filitacji k = 2 - 40 m/s	Warunki dla lokalizacji obiektów podpiwnicznych korzystne. W obszarze tarasów można jest lokalizacja obiektów podpiwnicznych po podniesieniu powierzchni terenu nasypem. Na obszarach przyległych do koryta Odry i jej dopływów lokalizacja zabudowy jest nie wskazana.
IIIC	Woda gruntowa w utworach zwiędzienia ziemnych i tarasów wyższych Odry i jej dopływów. W miejscach zwiędzienia w strefie głębości 1 - 3 m ppt. Tereny okresowo podtopiane.		Warunki dla lokalizacji zabudowy niekorzystne. W obszarze tarasów można jest lokalizacja obiektów podpiwnicznych po podniesieniu powierzchni terenu nasypem. Na obszarach przyległych do koryta Odry i jej dopływów lokalizacja zabudowy jest nie wskazana.

Źródło: „Opracowanie Ekofizjograficzne Podstawowe dla terenów włączonych do dotychczasowego obszaru Miasta Opola”

Tabela 3 Warunki wodne na obszarze planu

Strefa	Ogólna charakterystyka	Ocena warunków wodnych
IIA	Rejon obniżeń pojeziernych wypełnionych nieprzepuszczalnymi glinami i ilami, gdzie w okresach intensywnych opadów deszczów możliwe jest stagnowanie wody w strefie przypowierzchniowej	Warunki dla lokalizacji zabudowy mało korzystne. Nie należy lokalizować obiektów podpiwnicznych. Tereny powinny być odpowiednio zdrenowane na całej powierzchni przewidzianej pod zabudowę. Występują trudności z odprowadzaniem wód opadowych.
IIIA	Woda gruntowa w utworach piaszczysto-żwirowych wodnolodowcowych i tarasów rzecznych poniżej 2 m ppt.	Warunki dla lokalizacji obiektów podpiwnicznych korzystne poza obszarami doliny Odry i jej dopływów. W obszarach powierzchniowego występowania gruntów trudno-przepuszczalnych konieczne jest

Strefa	Ogólna charakterystyka	Ocena warunków wodnych
		stosowanie drenaży opaskowych odprowadzających wody opadowe.
IIIB	Woda gruntowa w utworach piaszczysto-żwirowych tarasów rzecznych Odry i jej dopływów w strefie głębokości 1-2m ppt.	Warunki dla lokalizacji zabudowy podpiwniczonej niekorzystne. Preferowana lokalizacja obiektów niepodpiwniczonych.
IIIC	Woda gruntowa w utworach piaszczysto-żwirowych tarasów zalewowych Odry i jej dopływów oraz lokalnych obniżeniach w strefie głębokości do 1,0 m ppt. Tereny okresowo podtapiane.	Warunki dla lokalizacji zabudowy niekorzystne. W obszarze tarasów prawobrzeżnych dopływów Odry możliwa jest lokalizacja obiektów niepodpiwniczonych po podniesieniu powierzchni terenu nasypem. W obszarze bezpośredniej doliny Odry lokalizacja zabudowy nie jest wskazana

Źródło: „Opracowanie Ekofizjograficzne Podstawowe dla terenów włączonych do dotychczasowego obszaru Miasta Opola”

Zgodnie ze zaktualizowanym w 2016 r. *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* obszar objęty projektem planu położony jest w granicach:

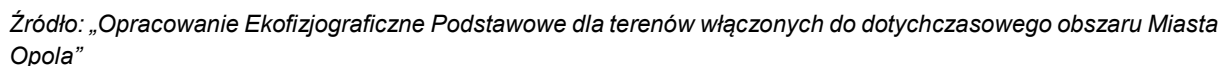
- Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) o numerze PLGW6000127,
- Jednolitej Części Wód Rzecznych (JCWPrz) o kodzie PLRW60001711969 Prószkowski Potok.

Obszar objęty planem znajduje się w zasięgu występowania struktur wodonośnych gromadzących wodę w ośrodku krasowo-szczelinowym Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 333 Zbiornik Opole-Zawadzkie, ośrodku porowo-szczelinowym Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 335 Zbiornik Krapkowice-Strzelce Opolskie oraz Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 336 Niecka Opolska (częściowo na obszarze planu).

Przez obszar objęte planem przepływa ciek Prószkowski Potok. Występują również liczne rowy melioracyjne. Obszar objęty planem nie znajduje się w zasięgu zagrożenia powodzią i zagrożenia w przypadku przerwania wałów przeciwpowodziowych.

Flora i fauna

Obecna szata roślinna obszaru jest wynikiem przede wszystkim oddziaływań i czynników antropogenicznych. Zgodnie z „*Mapą siedlisk i warunków przyrodniczych*” obszar objęty projektem planu obejmuje siedliska związane z użytkami rolnymi, użytkami zielonymi ale również trwale przekształconymi terenami zurbanizowanymi. Poniżej zestawiono charakterystykę siedlisk występujących na analizowanym terenie, a także ocenę przydatności do zabudowy oraz zalecenia do planów miejscowych.

Symbol	Typy siedlisk i ich charakterystyka	Powiązania z innymi cechami środowiska	Ocena przydatności oraz zalecenia do planu
2	<i>Kompleks pszenny dobry</i> Obejmuje obszary o dobrych warunkach fizjograficznych, w obrębie których występują gleby o korzystnych właściwościach użytkowych, jednakże nieco mniej urodzajne od kompleksu pszenno-bukszprawnego bardzo dobrego. Żyzność jest nieco obniżona z różnych przyczyn, najczęściej: mniejsza miąższość poziomu próchnicznego, słabsza strukturalność gleby, większa zwięzłość i nieco cięższy skład mechaniczny,	Siedliska terenów płaskich lub nachylonych w zasięgu aluwialnych den dolin (głównie Odry) i starszych piaszczysto-żwirowych tarasów akumulacyjnych z glebami w typie mad wykształconych z glin lekkich lub średnich podścielonych piaskami, wyjątkowo z glebami bielcowymi lub brunatnymi eutroficznymi. Ponadto siedliska na utworach garbu górnokredowego z rędzinami właściwymi powstałymi z margli i ich wietrzelin. Na siedliskach utrzymuje się	W skład kompleksu wchodzi obszary o dużej przydatności rolniczej, obejmują gleby o znacznych wartościach użytkowych lecz wymagające większych nakładów agrotechnicznych. Wskazane jest utrzymanie obszarów w użytkowaniu rolnym. Ewentualne przeznaczenie pod inne formy użytkowania powinny uwzględniać ewentualną przyrodniczą wartość siedliska i/lub klasyfikację bonitacyjną gleb.

Symbol	Typy siedlisk i ich charakterystyka	Powiązania z innymi cechami środowiska	Ocena przydatności oraz zalecenia do planu
	przepuszczalne podłoże, okresowe niedobory wody, ewentualnie bardziej długotrwała zalewność okresowa. Gleby tego kompleksu są stosunkowo łatwe w uprawie, uzależnionej jednak od przebiegu pogody i poziomu agrotechniki.	zwykle optymalny poziom wód gruntowych (średnio 1-2 m ppt lub głębiej) lub siedliska mogą być okresowo nadmiernie wilgotne co wynika z budowy gleb tj. zaleganie na różnych poziomach profilu słabo-przepuszczalnych warstw.	
4	<i>Kompleks żytni bardzo dobry (pszenno-żytni)</i> Obejmuje siedliska, w których skład wchodzi najlepsze gleby lekkie wytworzone najczęściej z piasków gliniastych zalegających na zwięźlejszych podłożach. Mają dobrze wykształcony poziom próchniczny, dobrą strukturę oraz właściwe stosunki wodne. Przydatność rolnicza tego kompleksu jest bardzo elastyczna. W warunkach dobrego nawożenia i prawidłowej uprawy gleby utrzymuje cechy wysokiej kultury rolnej, zbliżonej do kompleksów pszennych.	Siedliska terenów płaskich lub obniżonych w zasięgu aluwialnych den dolinnych [małych rzek i cieków] oraz starszych, piaszczysto-żwirowych tarasów akumulacyjnych z glebami w typie mad powstałych z piasków gliniastych lekkich lub mocnych podścielonych piaskami lub żwirami, wyjątkowo siedliska różnie nachylonych zboczy na utworach garbu górno-kredowego, z glebami w postaci czarnych ziem typowych lub wylugowanych powstałych z piasków gliniastych lekkich lub mocnych [marglistych podścielonych zwykle glinami lekkimi wyjątkowo iłami. Na siedliskach utrzymuje się stale optymalny poziom wód gruntowych [średnio 1-2m ppt, lokalnie głębiej], tylko bardzo rzadko i przejściowo siedliska mogą być nadmiernie uwilgotnione lub przesuszone.	Kompleks obejmuje obszary o dużej przydatności rolniczej, o elastycznych lecz zwykle znacznych wartościach użytkowych, łatwych do poprawy przy odpowiednich zabiegach agrotechnicznych. Wskazane jest utrzymanie obszarów w użytkowaniu rolnym. Ewentualne przeznaczenie pod inne formy użytkowania powinny uwzględniać przyrodniczą wartość siedliska i/lub klasyfikację bonitacyjną gleb.
5	<i>Kompleks żytni dobry</i> Obejmuje tereny, w obrębie których gleby wyróżniają się lżejszym składem mechanicznym i mniejszą urodzajnością od zaliczanych do kompleksu żytniego bardzo dobrego. Wykazują one znaczną wrażliwość na susze w różnych okresach sezonu wegetacyjnego i mniejszą zawartość składników pokarmowych dla roślin, najczęściej są głęboko wylugowane i zakwaszone. Wartość użytkowa jest w dużym	Siedliska terenów o różnym stopniu nachylenia w obrębie aluwialnych den dolinnych z glebami w typie mad, a także siedliska starszych tarasów akumulacyjnych, ewentualnie fluwiogłajalnych - piaszczysto-żwirowych wysoczyzn, z glebami brunatnymi eutroicznymi i dystroicznymi, ożarnymi ziemiami i glebami bielcowymi. Wszystkie gleby powstały z piasków gliniastych lekkich podścielonych utworami przepuszczalnymi, tj. różnoziarnistymi piaskami i żwirami, wyjątkowo tylko	W skład kompleksu wchodzi obszary o średniej przydatności rolniczej, stosunkowo łatwe do uprawy lecz wymagające stosowania dużych dawek nawozów organicznych dla podniesienia ponów. Zalecane jest utrzymanie użytkowania rolnego. Ewentualne przeznaczenie pod inne formy użytkowania powinny uwzględniać przyrodniczą wartość siedliska i/lub klasyfikację bonitacyjną gleb.

Symbol	Typy siedlisk i ich charakterystyka	Powiązania z innymi cechami środowiska	Ocena przydatności oraz zalecenia do planu
	stopniu uzależniona od ilości i rozkładu opadów atmosferycznych.	glinami. Siedliska odznaczają się albo optymalnym poziomem wody gruntowej [1-2m ppt lokalnie płycej] lub też są okresowo nadmiernie suche [poniżej 2m ppt], zwłaszcza gleby bielcowe i brunatne wylugowane.	
7	Kompleks żytńi bardzo słaby (żytnio-lubinowy). W skład kompleksu wchodzi gleby zwykle zbyt suche i jałowe dla użytkowania rolniczego. Bardzo silna zależność upraw od ilości i rozkładu opadów atmosferycznych. Nawożenie tylko nieznacznie może wpłynąć na wzrost plonów.	Siedliska terenów płaskich plejstocénskiego tarasu piaszczysto-żwirowego, z glebami w typie brunatnym, powstałych z piasków słabogliniastych podścielonych piaskami luźnymi. Są to siedliska suche, o głębokim poziomie wód gruntowych [2m ppt i głębiej]	Jest to kompleks o niskiej przydatności rolniczej, dla którego nadanie odpowiednich cech kultury rolnej jest bardzo trudne. Możliwe jest jeszcze utrzymanie użytkowania rolnego lub ewentualne przeznaczenie pod inne formy użytkowania.
1z	Kompleks użytków zielonych bardzo dobrych i dobrych. W skład kompleksu wchodzi przede wszystkim łąki i pastwiska na glebach zasobnych w próchnice i we wszystkie składniki pokarmowe roślin, posiadające dobrą strukturę, korzystną przewiewność, przepuszczalność oraz korzystne stosunki wodne. Siedliska są łatwo dostępne do użytkowania, a warunki ich występowania pozwalają na regulowanie stosunków wodnych. Nadają się na łąki wielokosne [co najmniej dwukosne].	Siedliska płaskich aluwialnych den dolinnych, z glebami w typie mad wykształconych z różnoziarnistych glin podścielonych różnymi piaskami, żwirami piaszczystymi. łąkami oraz pyłami, ewentualnie są to siedliska utworów gliniastych i piaszczystych garbu górnego kredowego z glebami w postaci czarnych ziem reprezentowanych przez gliny ciężkie na piaskach słabo gliniastych. Na siedliskach utrzymuje się stale optymalny poziom wód gruntowych. W dolinach mogą podlegać okresowym zalewom rzeczny.	Jest to kompleks o dużej przydatności użytkowej, dla którego wskazane jest utrzymanie w systemie trwałych użytków zielonych, z zakazem zajmowania łąk na rzecz gruntów ornych i z ewentualnym przywracaniem użytków zielonych. W przypadku obecnego zajęcia siedlisk przez grunty orne, zwłaszcza w strefie międzywału Odry.
2z	<i>Kompleks użytków zielonych średnich</i> W skład kompleksu wchodzi łąki i pastwiska na glebach mających gorsze [jednakże jeszcze stosunkowo dobre] właściwości fizyczne i chemiczne lub gorsze warunki fizjograficzne od kompleksu użytków zielonych bardzo dobrych i dobrych. Najczęściej stosunki wodne nie są w pełni uregulowane są albo okresowo za suche lub też okresowo nadmiernie wilgotne. Są to kompleksy	Siedliska aluwialnych lub aluwialno-deluwialnych den dolinnych, w mniejszym stopniu starszych, piaszczysto-żwirowych tarasów akumulacyjnych, z przewagą gleb w typie mad wytworzonych z różnych utworów gliniastych podścielonych piaskami, żwirami, łąkami bądź pyłami. Lokalnie występują gleby w typie czarnych ziem powstałych z piasków gliniastych lekkich na piaskach luźnych i słabo gliniastych lub gleby	Jest to kompleks o średniej przydatności użytkowej, dla którego wskazane jest utrzymanie w systemie trwałych użytków zielonych, z zakazem zajmowania łąk na rzecz gruntów ornych i z ewentualnym przywróceniem użytków zielonych w przypadku obecnego zajęcia siedlisk przez grunty orne, zwłaszcza w strefie międzywału Odry.

Symbol	Typy siedlisk i ich charakterystyka	Powiązania z innymi cechami środowiska	Ocena przydatności oraz zalecenia do planu
	odpowiednie dla łąk przeważnie dwukośnych, zwykle dogodnie w uprawie o ewentualnie utrudnionym użytkowaniu ze względu na uwarunkowania lokalne.	murszaste wytworzone z piasków słabo gliniastych na piaskach luźnych na siedliskach najczęściej kształtuje się optymalny poziom wód gruntowych z możliwością znacznych wahań tych wód. W dolinach mogą podlegać okresowym zalewom rzeczny. Rzeźba terenu zwykle płaska jednak z możliwością występowania lokalnych zagłębień, korzeni, krzaków, kamieni itp.	
tereny zatropo- genizowane	Tereny stanowiące obszary o dużym udziale zieleni urządzonej, parki, cmentarze, ogródki działkowe	Wszystkie obszary odznaczają się znaczną dewastacją i degradacją środowiska przyrodniczego w zakresie wszystkich jego komponentów. Zmiany środowiskowe są nieodwracalne, bardzo niski jest potencjał regeneracyjny, dewastacja spowodowała przerwanie naturalnych powiązań funkcjonalno-przestrzennych między poszczególnymi komponentami.	Brak przeciwwskazań dla różnych form zainwestowania, zwłaszcza dla kształtowania zabudowy, ze względu na brak lub niewielką wartość dla rolnictwa oraz małą wartość przyrodniczą. Na terenach zabudowanych konieczne wprowadzenie enklaw przyrodniczych rewitalizujących przestrzeń. Obszary zainwestowane należy odgradzać od terenów o większych walorach przyrodniczych. Wszelkie formy zainwestowania powinny uwzględniać zachowanie elementów zieleni wysokiej, przy czym należy uwzględnić możliwość dopuszczenia cieć pielęgnacyjnych i usuwania drzew, które zagrażają bezpieczeństwu ludzi lub mienia w istniejących obiektach budowlanych i które zagrażają bezpieczeństwu ruchu drogowego oraz kolejowego albo bezpieczeństwu żeglugi.

Źródło: „Opracowanie Ekofizjograficzne Podstawowe dla terenów włączonych do dotychczasowego obszaru Miasta Opola”

Zgodnie z „Aktualizacją Inwentaryzacji przyrodniczej Miasta Opole” oraz „Opracowaniem Ekofizjograficznym Podstawowym dla terenów włączonych do dotychczasowego obszaru Miasta Opola” stwierdzono, że na obszarze objętym planem zlokalizowane jest zbiorowisko leśne (9170) *grądy środkowoeuropejskie Galio sylvatici-Carpinetum* bądź *subkontynentalne Tilio-Carpinetum*, zbiorowisko 91E0 *łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albae, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae)*, *olsy źródliskowe*, a także niewielki fragment ekstensywnie użytkowanych niżowych łąk świeżych *Arrhenatheretum elatioris* (6510) i zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych (*Molinion*) (6410).

Projekt planu obejmuje swoim zasięgiem Prószkowski Potok, który stanowi korytarz ekologiczny rangi lokalnej. Dolina Prószkowskiego Potoku zapewnia łączność przestrzenną ekologicznego systemu Obszaru Chronionego Krajobrazu Bory Niemodlińskie z korytarzem ekologicznym doliny Odry i obszarem węzłowym Dolina Środkowej Odry. Znaczenie doliny jest zwłaszcza istotne dla herpetofauny oraz ichtiofauny, w szczególności wobec występowania na różnych odcinkach doliny zbiorników wodnych. Korytarz ekologiczny stanowi siedlisko chronionych gatunków płazów tj. ropucha szara (*Bufo bufo*), rzekotka drzewna (*Hyla arborea*).

W obrębie obszaru planu występuje również siedlisko chronionego gatunku owada tj. czerwonończyk nieparek (*Lycaena dispar*).

Walory kulturowe i zabytkowe

W obrębie obszaru objętego planem zlokalizowane są zabytki nieruchome – dzieła architektury i budownictwa.

Stan i źródła zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego

Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego w rejonie opracowania nie mają charakteru zorganizowanego. Na obszarze planu występuje zabudowa jednorodzinna w rejonie ul. Paprotkowej i ul. Młynarskiej oraz przy ul. Niemodlińskiej, a obszar planu zlokalizowany jest w sąsiedztwie zwartej zabudowy Chmielowic.

Źródłem zanieczyszczeń do powietrza na terenach zwartej zabudowy jest emisja związana z ogrzewaniem gospodarstw domowych lub niewielkich punktów usługowych lub handlowych w sektorze komunalno-bytowym (tzw. emisja powierzchniowa), jest to emisja o charakterze niezorganizowanym. Emisja komunalno-bytowa jest generowana w obrębie obszaru planu, jak również może mieć charakter napływowy. Jak wynika z raportu pt. „*Wskaźniki emisji zanieczyszczeń powietrza emitowanych z indywidualnych źródeł ciepła*” z punktu widzenia oddziaływania na środowisko, podstawowymi źródłami emisji zanieczyszczeń do atmosfery na terenach zurbanizowanych są indywidualne urządzenia grzewcze zasilane paliwami stałymi. Wprowadzają one pyły i gazy do powietrza na niewielkich wysokościach ponad ziemią, co w połączeniu z dużymi wartościami emisji stanowi o ich znacznej uciążliwości. Wyróżnia się dwie grupy źródeł tego typu – ogrzewacze pomieszczeń oddające bezpośrednio wytwarzane ciepło do ogrzewanych wnętrz (zamknięte kominki, piece, piecokuchnie i akumulacyjne piece kaflowe) oraz kotły małych mocy przekazujące produkowane ciepło do nieodległych systemów grzewczych w sposób pośredni, z wykorzystaniem czynnika roboczego - zazwyczaj wody. Jako przedstawicieli tej drugiej grupy można wskazać źródła należące do szeroko pojętego sektora komunalno-bytowego, takie jak kotły przydomowe, kotły produkujące ciepło dla potrzeb niewielkich zakładów, lokali usługowych, warsztatów itp. Emisja zanieczyszczeń wynika zarówno z rodzaju stosowanych paliw jak i stanu technicznego urządzeń oraz jakości obsługi przez swoich stałych użytkowników.

Na podstawie analiz przeprowadzonych na potrzeby „*Planu gospodarki niskoemisyjnej*” w obrębie Żerkowice wg roku bazowego 2016 nie korzystano z sieci ciepłowniczej, a największe zużycie nośnika ciepła dotyczy węgla, w mniejszych ilościach zużywane było drewno, olej opałowy, energia i gaz.

Na obszarze opracowania nie zlokalizowano stacji pomiarowych Państwowego Monitoringu Środowiska służącej do monitoringu powietrza. Zgodnie z klasyfikacją stref, obszar objęty projektem planu znajduje się w strefie miasto Opole. W strefie, w roku kalendarzowym 2019r. odnotowano przekroczenia poziomów dopuszczalnych następujących substancji. tj. PM10 – pomiar 24-godzinny, benzo(a)pirenu w pyłe PM10, ozonu (D2). Przekroczenia mogły dotyczyć wyników 24-godzinnych lub ilości dni w roku z podwyższoną wartością substancji w powietrzu zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu [D]*.

Pomiary PM10 opierają się o dwa punkty monitoringowe zlokalizowane na ul. Koszyka oraz na os. Armii Krajowej. Pomiary wskazują na wartości średnioroczne $30\mu\text{g}/\text{m}^3$ na stacji przy ul. Koszyka oraz $27\mu\text{g}/\text{m}^3$ na os. Armii Krajowej. Średnioroczne wyniki uzyskane z pomiarów nie wskazują na przekroczenie wartości dopuszczalnej $40\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Pomiar pyłu PM2,5 prowadzony był jedynie na stacji na os. Armii Krajowej. Wyniki wskazują na wartość średnioroczną $18\mu\text{g}/\text{m}^3$. Poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM2,5 - $20\mu\text{g}/\text{m}^3$ ustalony został do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2020 r. (faza II). Wartość uzyskana na stacji os. Armii Krajowej za rok 2019 jest mniejsza niż poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM2,5 - w roku 2020 wartość PM2,5 nie może przekraczać $20\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Benzo(a)piren jest substancją badaną na stacji os. Armii Krajowej. W roku 2019 poziom dopuszczalny benzo(a)pirenu tj. $1\text{ng}/\text{m}^3$ został przekroczony - na stacji wartość średnioroczna benzo(a)pirenu wynosiła $3\text{ng}/\text{m}^3$.

Podsumowując badania, nie można jednoznacznie stwierdzić jaki jest stan powietrza na obszarze objętym planem, gdyż nie wyznaczono punktów pomiarowych na obszarze planu lub w najbliższej okolicy. Zanieczyszczenia mają możliwość rozprzestrzeniania się. Ponadto emisja może mieć również charakter napływowy. Ocenia się zatem, że wyniki pomiarów są niemiarodajne, aby jednoznacznie ocenić jakość powietrza na obszarze planu. Wyniki stanu powietrza są danymi dostarczonymi z modelu opierającego się o wyniki z dwóch stacji monitorujących, nie są to zatem bezpośrednie pomiary.

Monitoring wspomagający ocenę jakości powietrza na terenie miasta dokonywany jest za pomocą czujników Airly. Czujniki Airly to niewielkie urządzenia, które mierzą poziom zanieczyszczenia powietrza na zewnątrz. Sensory odczytują w czasie rzeczywistym serię parametrów na temat aktualnego powietrza w lokalizacji, w której są umieszczone. Na terenie miasta zlokalizowane jest ponad 40 czujników, umieszczonych zwykle na budynkach użyteczności publicznej. W obrębie planu zlokalizowany jest czujnik na ul. Paprotkowej (budynek OSP). Na urządzeniu tym średnia miesięczna dla pyłu PM10 wynosiła w roku 2020 - $29\mu\text{g}/\text{m}^3$ wobec normy $40\mu\text{g}/\text{m}^3$. Dla pyłu PM2,5 średnia miesięczna w roku 2020 wynosiła $19\mu\text{g}/\text{m}^3$ a więc osiągała wielkość dopuszczalną. Najwyższe wartości przekroczeń odnotowuje się w miesiącach zimowych. Związane jest to z niską emisją z gospodarstw domowych wynikającą z sezonu grzewczego.

Zgodnie z „Programem ochrony powietrza dla województwa opolskiego” na podstawie oceny jakości powietrza za rok 2018 dla strefy miasto Opole wskazano na przekroczenia 24-godzinnego stężenia PM10 oraz stężenia średniorocznego B(a)P.

Historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. z późn. zm. *Prawo Ochrony Środowiska* [J] historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi to zanieczyszczenie ziemi, które zaistniało przed dniem 30 kwietnia 2007 r. lub wynika z działalności, która została zakończona przed dniem 30 kwietnia 2007 r., jak również szkoda w środowisku w powierzchni ziemi w rozumieniu art. 6 pkt 11 lit. c *ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie* [L], która została spowodowana przez emisję lub zdarzenie, od którego upłynęło więcej niż 30 lat. Rejestr historycznych zanieczyszczeń ziemi prowadzi Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska na podstawie m.in. wykazu historycznych zanieczyszczeń ziemi prowadzonego przez starostę. Ważną kwestią jest fakt, że właściciel gruntu, który na swoim terenie stwierdzi historyczne zanieczyszczenie, jest zobowiązany niezwłocznie zgłosić to do RDOŚ (*art. 101e ust. 1*). Takiego rodzaju zgłoszenia mają charakter uzupełniający do obowiązkowych działań starosty. Właściciel powierzchni ziemi, na której występuje historyczne zanieczyszczenie jest zobowiązany do przeprowadzenia remediacji, czyli usunięcia lub zmniejszenia ilości substancji powodujących ryzyko w taki sposób, aby teren zanieczyszczony był bezpieczny dla zdrowia ludzi i stanu środowiska. Właściciel nieruchomości w oparciu o informacje o charakterze, skali, rodzaju historycznego zanieczyszczenia zobowiązany jest do opracowania projektu planu remediacji i jego ustalenia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska. Na terenie powiatu opolskiego, a więc w obszarze opracowania również, nie zidentyfikowano potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi. W związku z tym, starosta nie sporządził wykazu przedmiotowych zanieczyszczeń.

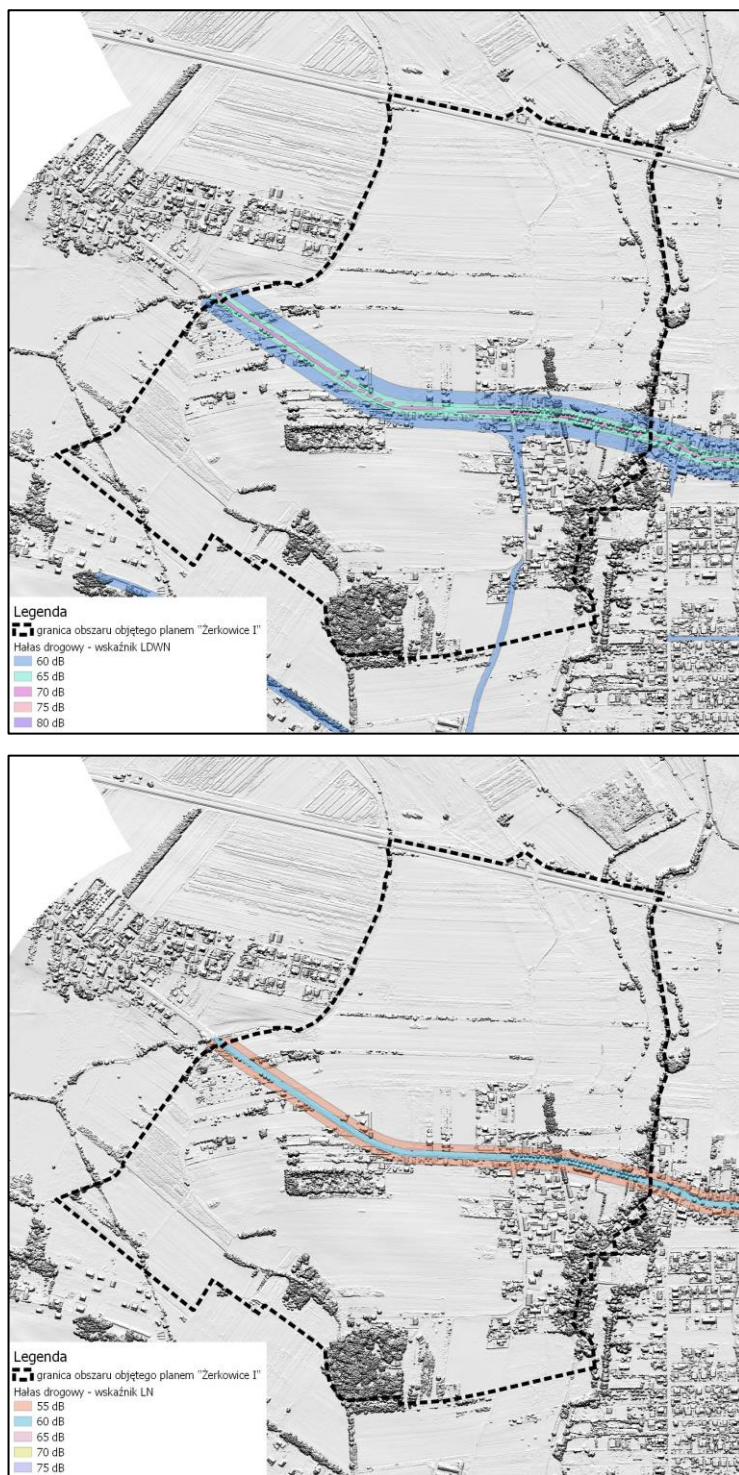
Klimat akustyczny

W rozumieniu Dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego dotyczącej oceny i zarządzania poziomem hałasu, definiowany jest, jako niepożądane lub szkodliwe dźwięki powodowane przez działalność człowieka na wolnym powietrzu, w tym hałas emitowany przez środki transportu, ruch drogowy, ruch kolejowy, ruch samolotowy.

Obszar objęty planem nie znajduje się w zasięgu oddziaływania akustycznego o charakterze przemysłowym. W obrębie planu występuje lokalne źródło hałasu (warsztat samochodowy). Inne źródła hałasu o oddziaływaniu lokalnym (np. drobne punkty usługowe, handlowe wolnostojące lub towarzyszące zabudowie mieszkaniowej) nie mają istotnego znaczenia przy kształtowaniu klimatu akustycznego na całym omawianym terenie.

Zgodnie z „*Mapą akustyczną*” obszar objęty opracowaniem znajduje się w zasięgu oddziaływania hałasu generowanego przez ruch komunikacyjny z ul. Niemodlińskiej i ul. Paprotkowej. Poziom hałasu kształtuje się do 70 dB w porze dzień/wieczór/noc (wskaźnik L_{DWN}) i do 60 dB w porze nocy (wskaźnik L_N). Nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu w stosunku do zabudowy chronionej akustycznie.

Rysunek 8. Zasięg hałasu drogowego względem obszaru objętego planem

Źródło: Mapa akustyczna Miasta Opola

Udział w kształtowaniu klimatu akustycznego obszaru planu ma również hałas generowany przez komunikację kolejową. Poziom hałasu od linii kolejowych wynosi do 80 dB w porze dzień/wieczór/noc (wskaźnik L_{DWN}) i 70 dB w porze nocy (wskaźnik L_N). Nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu w stosunku do zabudowy chronionej akustycznie.

Rysunek 9. Zasięg hałasu kolejowego względem obszaru objętego planem

Źródło: Mapa akustyczna Miasta Opola

Wartości dopuszczalne zostały określone w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku [E]*. W planie sklasyfikowano następujące tereny chronione akustycznie:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – tereny MN

- tereny mieszkaniowo-usługowe – tereny MN/U
- tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży – tereny U/ZP
- tereny rekreacyjno-wypoczynkowe – tereny ZP.

Stan i źródła zanieczyszczenia wód

Obszar objęty planem jest w części zabudowany i zagospodarowany. Występuje tu zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa zagrodowa i usługi. Obsługa komunikacyjna terenu zapewniona jest przez drogi zbiorcze, dojazdowe i drogi wewnętrzne. Istniejąca zabudowa wyposażona jest w kanalizację sanitarną. Istnieje możliwość podłączenia nowo powstałych obiektów do systemu kanalizacyjnego.

Monitoring wód na terenie Opola prowadzony jest zgodnie z wymogami Ramowej Dyrektywy Wodnej. Zgodnie z *Aktualizacją Planu Gospodarowania Wodami* obszar objęty planem znajduje się w zasięgu JCWPd 127 o dobrym stanie wód, niezagrożonej nieosiągnięciem celów środowiskowych Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz JCWPrz Prószkowski Potok o złym stanie wód, niezagrożonej osiągnięciem celów środowiskowych Ramowej Dyrektywy Wodnej. Celem środowiskowym dla JCWPrz Prószkowski Potok jest dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny.

Emitowanie pól elektromagnetycznych

Jak wynika z danych Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (2019r.), na terenie Opola dopuszczalne poziomy pola elektromagnetycznego nie są przekroczone. Zmierzona średnia wartość składowej elektrycznej wyniosła we wszystkich punktach pomiarowych na terenie miasta mniej niż 0,8 E [V/m], przy dopuszczalnej wartości 7 V/m. Przez obszar objęty planem nie przebiegają sieci energetyczne wysokich napięć. Na podstawie prowadzonych pomiarów stwierdzono brak przekroczeń ocenionych w odniesieniu do *Rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku [F]* oraz *Rozporządzeniu Ministra Klimatu w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku [G]*.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Na analizowanym obszarze nie występują zakłady mogące powodować nadmierną emisję zanieczyszczeń do środowiska, nie ma zagrożenia wystąpienia poważnej awarii ani poważnej awarii przemysłowej.

3. ANALIZA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

3.1. Istniejące problemy środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu dokumentu

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem, w którym projektant umieszcza ustalenia dotyczące zagospodarowania danego fragmentu przestrzeni. Głównym celem jest stworzenie zapisów umożliwiających rozwój społeczno-gospodarczy danego miejsca przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju, z poważaniem dla przyrody. Do głównych założeń projektowych

przedmiotowego planu będzie należało zachowanie ustaleń i kierunków zagospodarowania przestrzennego określonych w Studium.

Większa część obszaru objętego planem są to tereny, na których preferuje się rozwój funkcji związanej ze stałym pobytem ludzi. Preferowane są tu lokalizacje funkcji związanych z obiektami o średniej i małej kubaturze. Na części obszaru, z uwagi na możliwość płytkiego występowania ścieków wody dla obiektów podpiwniczonych konieczny jest drenaż opaskowy. Projekt planu uwzględnia istniejące ograniczenia i ustala przeznaczenie terenu głównie na funkcje mieszkaniowe, usługowe, rekreacyjno-wypoczynkowe (MN, MN/U, U, ZP).

Teren wzdłuż Prószkowskiego Potoku stanowią obniżenia dolinne, w tym obszary bagienne i starorzecza. Obszary takie należy pozostawić w dotychczasowym użytkowaniu, gdyż niektóre z nich stanowią obszary wodno-błotne objęte ochroną wynikającą z przepisów wspólnotowych. Tereny obniżenia dolinnych ogrywają istotną rolę w kształtowaniu mikroklimatu miasta. Możliwe jest wykorzystanie części obszarów (w północno-wschodniej części, wzdłuż Prószkowskiego Potoku) na funkcje sportu z wykluczeniem obiektów wielokubaturowych. Projekt w związku z potrzebą i koniecznością zachowania wartości przyrodniczych terenów ustala przeznaczenia związane z rolnictwem (R) lub rekreacją i wypoczynkiem (WS, ZL, ZP).

Na większej części obszaru planu występują mało korzystne warunki dla lokalizacji zabudowy. Występują trudności z odprowadzaniem wód opadowych. Jest to rejon obniżenia wypełnionych nieprzepuszczalnymi glinami i łąkami, gdzie w okresach intensywnych opadów deszczów możliwe jest stagnowanie wody w strefie przypowierzchniowej lub woda gruntowa na obszarze planu występuje zwykle na głębokości 1-2 m p.p.t. W związku z czym preferuje się obiekty niepodpiwniczone lub zdrenowanie terenu.

W obrębie obszaru pod powierzchnią terenu występują struktury wodonośne gromadzące wodę tj. Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 333 Zbiornik Opole-Zawadzkie, Główny Zbiornik Wód Podziemnych 335 Zbiornik Krapkowice-Strzelce Opolskie i Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 336 Niecka Opolska. Z uwagi na użytkowe właściwości wód ich jakość i ilość jest chroniona. Wody podziemne użytkowego poziomu GZWP nr 335 zlokalizowane są na różnych głębokościach. Zbiornik GZWP nr 336 Niecka Opolska położony jest ponad triasowymi zbiornikami GZWP nr 333 i GZWP nr 335.

Na obszarze objętym planem nie utworzono form ochrony przyrody. Obszar objęty projektem planu znajduje się w zasięgu korytarza ekologicznego rangi lokalnej Prószkowski Potok. Na obszarze planu zinwentaryzowano zbiorowisko leśne (9170) *grądy środkowoeuropejskie* bądź *subkontynentalne*, zbiorowisko leśne 91E0 *łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, olsy źródliskowe*, a także niewielki fragment ekstensywnie użytkowanych *niżowych łąk świeżych* (6510) i *zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych* (6410). Korytarz ekologiczny stanowi siedlisko chronionych gatunków płazów tj. ropucha szara (*Bufo bufo*), rzekotka drzewna. W obrębie obszaru planu występuje również siedlisko chronionego gatunku owada tj. czerwończyk nieparek. Ustalenia projektu planu uwzględniają lokalizacje obiektów i obszarów cennych przyrodniczo, tzn. w ich rejonie ustalono przeznaczenia, które nie stwarzają zagrożenia dla tych zasobów. Na terenach, na których przebiega korytarz ekologiczny Prószkowski Potok ustalono głównie przeznaczenia związane z rolnictwem (R), utrzymaniem wód (WS), zielenią (ZL, ZP), a lokalnie z usługami (U/ZP) i zabudową mieszkaniową (MN, MN/U). Lokalizacja zbiorowisk

leśnych i łąkowych były podstawą do ustalenia przeznaczenia terenu na teren wód powierzchniowych (WS) i zieleń (ZL, ZP). Siedlisko owadów zlokalizowane jest na terenach przeznaczonych głównie na tereny rolnicze (R) i tereny zieleni urządzonej (ZP).

Na analizowanym obszarze występują dawne zabudowania mieszkaniowe jednorodzinne oraz drogi, głównie dojazdowe lub lokalne.

Na podstawie analiz przeprowadzonych na potrzeby „*Planu gospodarki niskoemisyjnej*” w obrębie Żerkowice wg roku bazowego 2016 nie korzystano z sieci ciepłowniczej, a największe zużycie nośnika ciepła dotyczy węgla, w mniejszych ilościach zużywane było drewno, olej opałowy, energia i gaz.

Projekt planu posiada ustalenia mające na celu uzupełnienie systemu zaopatrzenia w gaz poprzez włączenie do systemu nowych zabudowań lub stosowania indywidualnych źródeł ciepła zgodnych z normami. Ustalenia planu są zatem właściwe, mające na celu ochronę ludzi, a także ograniczające ilość zanieczyszczeń, które mogą być generowane w związku z rozwojem terenów zabudowanych. Problematiczna jest tu emisja napływowa z terenów bardziej zurbanizowanych.

W obrębie planu zlokalizowany jest czujnik Airly na ul. Paprotkowej (budynek OSP). Na urządzeniu tym średnia miesięczna dla pyłu PM10 wynosiła w roku 2020 - 29µg/m³ wobec normy 40µg/m³. Dla pyłu PM2,5 średnia miesięczna w roku 2020 roku wynosiła 19µg/m³ a więc osiągała wielkość dopuszczalną. Najwyższe wartości przekroczeń odnotowuje się w miesiącach zimowych. Związane jest to z niską emisją z gospodarstw domowych wynikającą z sezonu grzewczego.

Zgodnie z „*Programem ochrony powietrza dla województwa opolskiego*” na podstawie oceny jakości powietrza za rok 2018 dla strefy miasto Opole wskazano na przekroczenia 24-godzinnego stężenia PM10 oraz stężenia średniorocznego B(a)P.

Zgodnie z „*Mapą akustyczną*” obszar objęty opracowaniem znajduje się w zasięgu oddziaływania hałasu generowanego przez ruch komunikacyjny z ul. Niemodlińskiej i ul. Paprotkowej. Generowany hałas nie wpływa negatywnie na istniejące zabudowania (nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnych poziomów dla zabudowy chronionej akustycznie). Z uwagi na projektowanie funkcji związanej ze stałym pobytem ludzi, w tym dzieci i młodzieży w sąsiedztwie istniejących i projektowanych dróg (tj. MN, MN/U, U/ZP) lub funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych (tj. ZP) analizowany dokument wprowadza ustalenia wskazujące na konieczność dotrzymania standardów akustycznych.

3.2. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji planu

Analiza zmian, jakie mogą wystąpić w środowisku w przypadku braku realizacji postanowień MPZP (wariant „0”)

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem, w którym projektant umieszcza ustalenia dotyczące zagospodarowania danego fragmentu przestrzeni. Głównym celem jest stworzenie zapisów umożliwiających rozwój społeczno-gospodarczy danego miejsca przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju, z poszanowaniem dla przyrody. Za wariant „0” należy w tym przypadku uznać zagospodarowanie ukształtowane przed wejściem w życie prawa miejscowego oraz zagospodarowanie zrealizowane na podstawie dotychczas obowiązujących planów miejscowych dla przedmiotowego terenu (obowiązujących przed przyłączeniem fragmentu gminy Komprachcice do Opola). Przedmiotowe plany utraciły swoją moc po przyłączeniu do granic Opola. Konsekwencje

wynikające z braku realizacji postanowień zawartych w przedmiotowym projekcie planu można zakwalifikować do negatywnych, będących wynikiem potencjalnego chaosu przestrzennego, zagrożeń dla środowiska i krajobrazu kulturowego, będących skutkiem braku aktu prawa miejscowego.

3.3. Projektowane zasady zabudowy i zagospodarowania obszaru objętego projektem planu

W związku z poszerzeniem granic, do miasta Opolą zostały włączone tereny obrębu Żerkowice (dawniej gm. Komprachcice). Plan będący przedmiotem niniejszej procedury obejmuje tereny objęte miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, który utraciły moc prawną (z dniem 1 stycznia 2017 r.) tj.: *miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Chmielowice-Żerkowice przyjęty Uchwałą nr XV/108/04 Rady Gminy Komprachcice z dnia 23 czerwca 2004r.*

Obszar objęty projektem planu jest w części zabudowany i zagospodarowany. Celem przedmiotowego projektu planu jest uporządkowanie przestrzeni poprzez uchwalenie prawa miejscowego, kontynuacja części ustaleń wprowadzonych przez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które utraciły moc prawną (z dniem 1 stycznia 2017 r.) z jednoczesnym dostosowaniem do obecnych przepisów, w tym także zachowanie potrzeb ochrony środowiska.

Tereny wyznaczone w projekcie planu przeanalizowano pod kątem istniejących uwarunkowań, aktualnego użytkowania, sposobu zagospodarowania terenu oraz ustaleń obowiązującego do końca 2016r. planu miejscowego. Przeznaczenia terenów wyznaczone w niniejszym projekcie analizowano pod względem wpływu na środowisko, a wyniki tej oceny znajdują się w Tabeli 5 i Tabeli 6. Poszczególne przeznaczenia terenów mają różną skalę oddziaływań, dlatego waga oddziaływań różni się w zależności od powierzchni.

W ramach projektowanych przeznaczeń terenów wprowadzono w zapisach planu szereg ustaleń, które zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa mają na celu porządkowanie istniejącego zagospodarowania. Zapisy planu porządkują więc między innymi kwestie związane z możliwością zabudowy poszczególnych działek określając precyzyjnie maksymalny możliwy udział powierzchni zabudowanej, minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej oraz wskaźnik intensywności zabudowy. Plan podejmuje także zagadnienia ładu przestrzennego określając parametry nowej zabudowy czy rodzaj dachów oraz stylu.

3.4. Analiza i ocena potencjalnych znaczących oddziaływań

Przedmiotowy projekt planu nie wskazuje rodzaju przedsięwzięć, jakie mają być realizowane na przedmiotowym obszarze, a jedynie planowaną funkcję terenu tj. tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania. Prognoza oddziaływania na środowisko wskazuje, że projekt planu nie przewiduje przeznaczeń terenów, których realizacji i eksploatacja może znacząco oddziaływać na środowisko, w tym zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziałujących na środowisko zgodnie z katalogiem przedsięwzięć zawartych w *Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko [H]*.

Zgodnie z katalogiem przedsięwzięć zawartych w *Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko [H]* do

przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko kwalifikować się może zabudowa usługowa o powierzchni równej i wyższej niż 2 ha (w przypadku centrów handlowych), zabudowa usługowa o powierzchni równej i wyższej niż 4 ha (w przypadku obiektów innych niż centra handlowe), zabudowa mieszkaniowa o powierzchni równej i wyższej niż 4 ha, garaże, parkingi samochodowe lub zespoły parkingów o powierzchni równej i wyższej niż 0,5 ha. Biorąc pod uwagę ustalenia planu powierzchnia poszczególnych przeznaczeń jest mniejsza niż wymienione wyżej wartości.

W przypadku infrastruktury komunikacyjnej do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko kwalifikować się mogą drogi ze względu na rodzaj nawierzchni (o nawierzchni twardej) i jej długość (powyżej 1 km). Do tego rodzaju przedsięwzięć mogą zostać również zakwalifikowane inwestycje związane z rozbudową lub przebudową istniejących dróg o nawierzchni twardej o długości powyżej 1km. Na obszarze planu nie wyznacza się nowych terenów pod infrastrukturę komunikacyjną przeznaczoną dla tego rodzaju przedsięwzięć.

W stosunku do infrastruktury technicznej, kwalifikacja przedsięwzięcia zależy będzie od rodzaju obiektów i sieci, długości lub mocy instalacji. Przedsięwzięcia mogą również zostać sklasyfikowane do zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziałujących na środowisko. Na etapie niniejszej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko nie zidentyfikowano takich przedsięwzięć.

Zgodnie z katalogiem przedsięwzięć, jako przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko mogą kwalifikować się przeznaczenia związane z zalesieniem terenów pastwisk lub łąk na obszarach bezpośredniego lub potencjalnego zagrożenia powodzią, nieużytków na glebach bagiennych, nieużytków lub innych niż orne użytków rolnych, znajdujących się na obszarach objętych formami ochrony przyrody, zalesienia o powierzchni powyżej 20 ha. Zwiększenie powierzchni biologicznie czynnej jest ustalone na terenach przeznaczonych na zieleń urządzoną, jednak mogą to być krzewy lub pojedyncze drzewa, nie przewiduje się zatem stlicie zalesienia terenu. Ponadto tereny wyznaczone na zieleń urządzoną nie zajmują powierzchni powyżej 20 ha, nie dotyczą również terenów zagrożonych powodzią, terenów bagiennych i terenów objętych formami ochrony przyrody. Z kolei na terenach przeznaczonych na las teren stanowi obszar zalesiony o powierzchni mniejszej niż 20 ha, nie dotyczy również terenów zagrożonych powodzią, terenów bagiennych i terenów objętych formami ochrony przyrody. Na etapie Prognozy nie wskazuje się zatem znaczącego oddziaływania na środowisko w związku z realizacją ustaleń projektu.

Powyższą kwalifikację dokonano na podstawie dostępnych informacji, jednocześnie wskazuje się, że właściwa kwalifikacja przedsięwzięcia powinna nastąpić poprzez screening środowiskowy, który uwzględnia uwarunkowania techniczne i technologiczne planowanej inwestycji, o których na etapie niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko nie wiadomo. Skutkiem właściwego skategoryzowania przedsięwzięcia będzie konieczność lub brak konieczności przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Dla przedsięwzięć nie wynikających z katalogu *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko [H]* nie ma konieczności uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko na etapie niniejszej Prognozy oceniono potencjalne oddziaływania, jakie mogą wystąpić w związku z ustalonymi funkcjami terenu. Strategiczna ocena oddziaływania uwzględnia aktualny sposób użytkowania terenu, stan zagospodarowania terenu oraz powierzchnię poszczególnych przeznaczeń. W wyniku ogólnej oceny stwierdzono, że projektowane przeznaczenia nie będą znacząco oddziaływać na środowisko, a na części terenów projektowane funkcje nie zmienią sposobu użytkowania lub zagospodarowania. Dla większości ustaleń oceniono obojętny wpływ na środowisko. Wśród ustaleń projektu występują również przeznaczenia mogące mieć niekorzystny wpływ na środowisko w stosunku do pojedynczych komponentów środowiska. Jednocześnie część przeznaczeń ma charakter korzystny dla środowiska, rekompensujący oddziaływania niekorzystne. Biorąc pod uwagę ustalone w planie funkcje, presja na środowisko będzie nieznacząca. Poniżej przedstawiono szczegółową ocenę oddziaływania na każdy komponent środowiska.

Powierzchnia ziemi

W związku z przeznaczeniami w projekcie planu na tereny dróg lokalnych (KDL), tereny dróg dojazdowych (KDD), tereny dróg wewnętrznych (KDW), tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług (MN/U), tereny zabudowy usługowej (U), tereny zabudowy usługowej oraz tereny zieleni urządzonej (U/ZP), tereny cmentarzy (ZC), tereny zieleni urządzonej oraz tereny dróg wewnętrznych (ZP/KDW), ocenia się potencjalne oddziaływanie, które może wystąpić w związku z realizacją ustaleń projektu. Oddziaływanie to związane może być z zajęciem powierzchni dotychczas niezabudowanej, biologicznie czynnej na obiekty budowlane, drogi oraz infrastrukturę techniczną. Potencjalne oddziaływanie identyfikuje się tylko w przypadku nowo projektowanej zabudowy lub infrastruktury. Niektóre tereny w liniach rozgraniczających są już częściowo lub w całości zabudowane lub silnie przekształcone. W takiej sytuacji ocena wykazała dużo mniejsze oddziaływanie lub brak oddziaływania. Dla niektórych przeznaczeń może być konieczna zmiana sposobu użytkowania gruntu. Prawie wszystkie grunty orne posiadają niskie klasy bonitacyjne i nie są wytworzone z gleb pochodzenia organicznego. Z uwagi na wartościowość użytków rolnych w stosunku do powierzchni, ocenia się niską presję na powierzchnię ziemi.

Potencjalny bezpośredni wpływ na powierzchnię ziemi mogą mieć działania o charakterze inwestycyjnym (roboty ziemne/prace budowlane z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu mechanicznego). Oddziaływanie w zakresie wykonania podziemnej infrastruktury technicznej wiązać się mogą z potencjalnym oddziaływaniem wynikającym z prowadzonych prac ziemnych tj. wykopów, w tym ze zdjęcia warstwy próchnicznej gleby, która powinna być wykorzystana po zakończeniu prac.

Działalność człowieka może stanowić potencjalne zagrożenie dla powierzchni ziemi, z uwagi na generowanie odpadów komunalnych oraz ścieków, a także wód opadowych i roztopowych z powierzchni terenów utwardzonych. Projekt planu ustala konieczność stosowania rozwiązań właściwej gospodarki ściekowej i odpadowej. Zapisy ustaleń planu oraz obowiązujące przepisy ochrony środowiska uniemożliwiają wystąpienia oddziaływań oraz szkód w środowisku wywołanych działalnością człowieka. Ocenia się zatem, że ustalenia projektu planu pozwalają na właściwą ochronę środowiska przed szkodami w środowisku mogące być skutkiem realizacji projektu planu.

Na terenach, gdzie zabudowa jest projektowana znajdują się głównie grunty o korzystnych własnościach dla posadowień bezpośrednich obiektów budowlanych. Ponadto występują tu korzystne warunki klimatyczne dla lokalizacji zabudowy. Pozostałe tereny o mało korzystnych warunkach fizjograficznych dla rozwoju zabudowa oraz o zidentyfikowanych wartościach przyrodniczych przeznaczone są na tereny zieleni urządzonej (ZP) i lasy (ZL).

Na większej części obszaru planu występują jednak mało korzystne warunki dla lokalizacji zabudowy wynikające z warunków wodnych, z uwagi na rejon obniżeń pojeziernych wypełnionych nieprzepuszczalnymi glinami i łąkami, gdzie w okresach intensywnych opadów deszczów możliwe jest stagnowanie wody w strefie przypowierzchniowej lub płytko występujących wód gruntowych. Projektując zabudowę nie należy lokalizować obiektów podpiwniczonych i/lub zastosować systemy odprowadzające wodę z terenów zabudowanych poza teren zabudowany.

Ocenia się, że projekt ustala właściwy udział powierzchni biologicznie czynnej, zachowując właściwą proporcję pomiędzy powierzchnią zabudowaną a niezabudowaną. Udział powierzchni biologicznie czynnej pozwoli na częściową kompensację oddziaływań wynikających z zabudowania terenów.

Projekt planu ustala również przeznaczenia, dla których nie ustala się zabudowy tj. tereny rolnicze (R), tereny zieleni urządzonej (ZP), lasy (ZL), tereny cmentarzy (ZC), tereny zieleni urządzonej oraz tereny dróg wewnętrznych (ZP/KDW), tereny wód powierzchniowych (WS). Przeznaczenie terenów na przedmiotowe funkcje pozwoli na kompensację oddziaływań wynikających z zabudowania terenu w ramach następujących przeznaczeń tj. tereny dróg lokalnych (KDL), tereny dróg dojazdowych (KDD), tereny dróg wewnętrznych (KDW), tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług (MN/U), tereny zabudowy usługowej (U), tereny zabudowy usługowej oraz tereny zieleni urządzonej (U/ZP).

Podsumowując analizę oddziaływania na powierzchnię ziemi, mogą wystąpić potencjalne oddziaływania o charakterze mniej korzystnym. Nie przewiduje się jednak oddziaływań o charakterze znaczącym. Ocenia się również, że niekorzystne oddziaływania są rekompensowane przez ustalenia terenów o oddziaływaniu korzystnym z punktu widzenia środowiskowego.

Zasoby naturalne

W związku z przeznaczeniem na tereny dróg lokalnych (KDL), tereny dróg dojazdowych (KDD), tereny dróg wewnętrznych (KDW), tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług (MN/U), tereny zabudowy usługowej (U), tereny zabudowy usługowej oraz tereny zieleni urządzonej (U/ZP), tereny zieleni urządzonej oraz tereny dróg wewnętrznych (ZP/KDW), przy ich realizacji mogą być wykorzystywane zasoby naturalne tj. woda, gleba, zasoby kopalin, drewno. Zapotrzebowanie będzie dotyczyło nowobudowanej zabudowy lub infrastruktury lub przebudowy istniejącej. Na etapie sporządzenia projektu planu nie jest możliwe oszacowanie wielkości zużytych zasobów, gdyż jest to zależne od rodzaju inwestycji oraz zastosowanych rozwiązań technologicznych.

Istotne znaczenie o charakterze pozytywnym mają przeznaczenia, dla których nie ustala się zabudowy tj. tereny rolnicze (R), tereny zieleni urządzonej (ZP), lasy (ZL), tereny cmentarzy (ZC), tereny zieleni urządzonej oraz tereny dróg wewnętrznych (ZP/KDW), tereny wód powierzchniowych (WS),

dzięki czemu część zasobów naturalnych na obszarze planu pozostanie w dotychczasowym użytkowaniu.

Wody powierzchniowe i podziemne

W związku z przeznaczeniem na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług (MN/U), tereny zabudowy usługowej (U), tereny cmentarzy (ZC) na terenie objętym projektem planu mogą być generowane ścieki socjalne, a także wody opadowe i roztopowe z terenów utwardzonych. Ponadto z nowo projektowanych terenów dróg (KDL, KDD, KDW, ZP/KDW) generowane mogą być wody opadowe i roztopowe.

Obszar planu zlokalizowany jest w zasięgu występowania gruntów słaboprzepuszczalnych (gliny, iły) w związku z czym utrudniona jest infiltracja wód opadowych w grunt. Konieczne zatem jest właściwe zagospodarowanie wód opadowych poprzez zagospodarowanie ich na własnym terenie (zabudowa jednorodzinna ma wysoki wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej zapewniający wsiąkanie wody przy normalnych opadach deszczu), a w przypadku intensywnych opadach deszczu lub gwałtownych roztopach zapewnienie zbierania wody i rozlewania w miejscu nie zagrażającym podtopieniom dla istniejących i projektowanych zabudowań (np. na dużych terenach ZP lub R). Projekt planu ustala zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na własnym terenie z wykorzystaniem systemów retencyjno-rozsączających, co przy odpowiednio wybranych sposobie zagospodarowania wód pozwoli na zatrzymanie wody w gruncie i zapobiegnie spływom powierzchniowych lub lokalnym podtopieniom. Koniecznym rozwiązaniem jest również wyposażenie w kanalizację deszczową, która zbierze nadmiar wody powstałej na obszarze planu.

Projekt planu ustala nakaz odprowadzania ścieków poprzez rozdzielczą kanalizację sanitarną do istniejącego układu kanalizacji sanitarnej, po niezbędnej jej rozbudowie, zakaz odprowadzania ścieków do gruntu oraz wód powierzchniowych i gruntowych oraz odprowadzanie wód opadowych i roztopowych poprzez system rozdzielczej kanalizacji deszczowej powiązany z istniejącym układem kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej poprzez systemy retencyjne na własnym terenie. Generowane na powierzchni terenu zanieczyszczenia spływające z terenów utwardzonych byłyby ujmowane w system kanalizacji deszczowej (spływ powierzchniowy). Wprowadzone ustalenia są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa i pozwolą na właściwie prowadzoną gospodarkę ściekową i gospodarkę wodami opadowymi i roztopowymi.

W związku z prowadzeniem działań o charakterze inwestycyjnym przy których wykorzystany będzie ciężki sprzęt mechaniczny, potencjalne oddziaływanie może wynikać z sytuacji awaryjnych tj. niewłaściwa obsługa sprzętu mechanicznego lub niekontrolowany wyciek substancji szkodliwych i ich przenikanie do gruntu i wód. Potencjalne oddziaływania będą zależne wówczas od ilości i rodzaju substancji oraz czasu wycieku do gruntu. Na etapie niniejszej Prognozy w związku z ustaleniami planu nie przewiduje się oddziaływania na jakość i ilość wód powierzchniowych i podziemnych. Projekt planu ustala dotrzymywanie standardów zgodnie z przepisami szczegółowymi w tym zakresie. Jednocześnie zapewnia możliwość rozwoju istniejącej infrastruktury służącej zbieraniu i oczyszczaniu generowanych na obszarze planu ścieków. Ustalenia planu odnoszą się również do zachowania gospodarki odpadami zgodnie z przepisami, co ograniczy składowanie odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych,

czego potencjalnym skutkiem mogłoby być skażenie gleby i wód. Podsumowując strategiczną ocenę oddziaływania ocenia się, że presja na ten komponent jest niska.

Istotne znaczenie o charakterze pozytywnym mają przeznaczenia dla których nie ustala się zabudowy tj. tereny zieleni urządzonej (ZP), lasy (ZL), tereny wód powierzchniowych (WS), dzięki czemu część zasobów naturalnych na obszarze planu pozostanie w dotychczasowym użytkowaniu, zostanie zachowana naturalna retencja wodna, a obieg wodny na tych terenach nie zostanie zakłócony. Wyznaczenie w ramach planu przeznaczeń tj. R, ZP, ZL, ZD, ZC, ZP/KDW pozwoli na kompensację pozostałych potencjalnych oddziaływań na wody powierzchniowe i podziemne, jakie mogą wystąpić w związku z realizacją ustaleń planu.

Klimat lokalny

W związku z realizacją ustaleń projektu może nastąpić zwiększenie powierzchni zabudowy, co stanowi potencjalne zagrożenie dla lokalnej zmiany mikroklimatu otoczenia, czyli pogorszenia warunków termicznych i wilgotnościowych oraz warunków przewietrzania terenu. Powierzchnie przeznaczone do zabudowy w ramach poszczególnych terenów nie są znaczące, w związku z czym nie przewiduje się znaczących oddziaływań na środowisko. Ponadto zachowanie powierzchni biologicznie czynnej ustalone dla poszczególnych przeznaczeń pozwoli na wykluczenie uszczelnienia całej działki, co w części zrekompensuje niekorzystne oddziaływanie w tym zakresie.

Przeznaczenie terenów, dla których nie ustala się zabudowy tj. tereny zieleni urządzonej (ZP), lasy (ZL), tereny wód powierzchniowych (WS) pozwolą na kompensację części oddziaływań wynikających ze zwiększenia powierzchni zabudowanej.

Powietrze atmosferyczne

Potencjalne oddziaływanie na powietrze atmosferyczne mogą stanowić działania o charakterze inwestycyjnym (roboty ziemne/prace budowlane z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu mechanicznego) w związku z budową nowych obiektów budowlanych, dróg oraz infrastruktury technicznej, ale również na etapie ich eksploatacji, w związku z przeznaczeniem na tereny dróg lokalnych (KDL), tereny dróg dojazdowych (KDD), tereny dróg wewnętrznych (KDW), zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług (MN/U), tereny zabudowy usługowej (U), tereny zabudowy usługowej oraz tereny zieleni urządzonej (U/ZP), tereny zieleni urządzonej oraz tereny dróg wewnętrznych (ZP/KDW). W związku z tym, że obszar objęty planem nie jest znacznie zabudowany przewiduje się, że w związku z rozwojem zabudowy mieszkaniowej i towarzyszącej jej infrastrukturze ruch komunikacyjny może ulec zwiększeniu, a przez to zwiększeniu może ulec ilości zanieczyszczeń wygenerowanych do atmosfery.

W przypadku przeznaczenia na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług (MN/U), mogą wystąpić uciążliwości, jedynie na etapie realizacyjnym. Nie przewiduje się istotnej zmiany jakości powietrza w związku z rozwojem nowej zabudowy z uwagi na to, że projekt planu ustala zaopatrzenie w ciepło z sieci gazowej, ogrzewanie obiektów z indywidualnych lub lokalnych źródeł ciepła, spełniających wymagania obowiązujących przepisów prawa. Zapisy te wynikają z przepisów prawa, są również zgodne z dokumentami prawa miejscowego lub dokumentami strategicznymi (m.in. *Programem ochrony powietrza dla miasta Opola i*

strefy opolskiej, Uchwałą antysmogowa dla województwa opolskiego, Planem gospodarki niskoemisyjnej). Problematyka słabej jakości powietrza w rejonie planu wynika z bliskiego sąsiedztwa terenu zwartej zabudowy Chmielowic, nie będącej jednak przedmiotem niniejszego planu. Na obszarze objętym planem zlokalizowana jest na ogół nowa zabudowa podłączona do sieci gazowej.

Dla projektowanych terenów zabudowy ustalono powierzchnię biologicznie czynną. Ponadto zaprojektowano przeznaczenia dla których nie ustala się zabudowy tj. tereny zieleni urządzonej (ZP), lasy (ZL), tereny wód powierzchniowych (WS), które pozwolą na częściową kompensację oddziaływań. Każda powierzchnia czynna biologicznie na analizowanym terenie będzie w pewnym stopniu pochłaniała zanieczyszczenia powietrza.

W ramach projektowanych przeznaczeń nie ma możliwości oceny wzrostu zanieczyszczeń do powietrza. Biorąc pod uwagę wymogi prawne odnoszące do ochrony środowiska, stosowanie najlepszych dostępnych technologii dla realizacji przedsięwzięć, na etapie niniejszej Prognozy ocenia się, że może wystąpić potencjalne oddziaływanie niekorzystne, ale nie powodujące widocznych zmian w środowisku. Jak wspomniano wyżej powierzchnia czynna biologicznie na przedmiotowym terenie będzie w pewnym stopniu pochłaniała zanieczyszczenia powietrza.

W związku z realizacją projektowanego planu ocenia się ważne z punktu widzenia pogłębienia zmian klimatycznych kwestie:

- bezpośrednia emisja gazów cieplarnianych powodowane przez działania towarzyszące przedsięwzięciu – do projektu planu wprowadzono ustalenia mające służyć ograniczaniu emisji zanieczyszczeń do powietrza pochodzących ze spalania paliw w celu uzyskania ciepła, tj. *„zaopatrzenie w ciepło z lokalnego systemu ciepłowniczego, po jego ewentualnej niezbędnej budowie lub rozbudowie, w oparciu o istniejącą infrastrukturę lub ogrzewanie obiektów z indywidualnych lub lokalnych źródeł ciepła, spełniających wymagania obowiązujących przepisów prawa”*,
- bezpośrednia emisja gazów cieplarnianych powodowanych przez transport towarzyszący przedsięwzięciu – projekt planu uwzględnia istniejące zagospodarowanie, zatem tereny wydzielone na drogi są w ten sposób użytkowane lub są terenami zabudowanymi. W związku z rozwojem nowych funkcji ocenia się niewielki wzrost ilości pojazdów mechanicznych w obrębie obszaru planu, jednak nie przewiduje się istotnego obciążenia w stosunku do pierwotnego poziomu. W związku z projektowanymi funkcjami przewiduje się transport materiałów i osób na etapie budowy, transport na etapie eksploatacji tj. przemieszczanie się osób w obrębie obszaru i poza niego, transport towarów, realizacja usług;
- działania skutkujące pochłanianiem gazów cieplarnianych – w ramach projektu planu wyznaczono tereny zieleni urządzonej o najwyższym udziale powierzchni biologicznie czynnej, wprowadzono lokalizacje zieleni, w tym także w formie szpalerów drzew wzdłuż ciągów komunikacyjnych. W projekcie ustalono właściwy wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej dostosowany do funkcji terenów oraz aktualnego stanu zabudowy i zagospodarowania.
- działania skutkujące zmniejszaniem emisji gazów cieplarnianych – do projektu planu wprowadzono ustalenia mające służyć ograniczaniu emisji zanieczyszczeń do powietrza pochodzących ze spalania paliw w celu uzyskania ciepła, tj. *„zaopatrzenie w ciepło z lokalnego*

systemu ciepłowniczego, po jego ewentualnej niezbędnej budowie lub rozbudowie, w oparciu o istniejącą infrastrukturę lub ogrzewanie obiektów z indywidualnych lub lokalnych źródeł ciepła, spełniających wymagania obowiązujących przepisów prawa”.

Podsumowując nie przewiduje się, aby ustalenia projektowanego planu mogły w sposób znaczący wpływać na pogłębienia zmian klimatycznych. W ocenie przewiduje się przewagę oddziaływań pozytywnych, ponieważ będą to działania o charakterze długoterminowym nad potencjalnie niekorzystnymi (o charakterze krótkoterminowym, chwilowym).

Projekt planu uwzględnia problematykę pogłębiających się zmian klimat, a jego zapisy umożliwiają adaptację w przypadku wystąpienia zjawisk kryzysowych (ekstremalnych) będących wynikiem zmian klimatycznych tj.:

- powódzie - obszar objęty projektem nie jest zagrożony wystąpieniem powodzi;
- fale upałów - projekt planu ustala wysoki udział powierzchni biologicznie czynnej uniemożliwiający uszczelnienie powierzchni terenu i tworzenia się wysp ciepła. Projekt dopuszcza również formy zieleni: na terenie, w postaci szpalerów drzew. Takie rozwiązania ograniczą w pewnym stopniu nagrzewanie się powierzchni terenu, zapewnią cień a także izolację dla budynków od bezpośrednich promienia słońca;
- susze - projekt planu ustala wysoki udział powierzchni biologicznie czynnej umożliwiający zatrzymanie wody opadowej i roztopowej na terenie na którym spadła, dzięki czemu zasilone zostaną wody gruntowe. Ponadto projekt uwzględnia zwiększone zapotrzebowanie na wodę w wyniku realizacji funkcji na terenie dotychczas niezagospodarowanym;
- nawałne deszcze i burze - projekt planu ustala wysoki udział powierzchni biologicznie czynnej, a także otwarte tereny zieleni, dzięki czemu na terenie na którym powstanie woda opadowa i roztopowa możliwa będzie jej retencja, a ograniczony zostanie spływ powierzchniowy – małych powodzi spowodowanych deszczem nawałnym;
- osuwiska – teren ten nie jest zagrożony wystąpieniem osuwisk.

Ocenia się zatem że realizacja zapisów projektu dokumentu uwzględnia w sposób właściwy problematykę zmian klimatycznych stanowiących zagrożenie dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu wynikających z konwencji europejskich oraz aktów prawa europejskiego, aktów prawa polskiego, a także dokumentów strategicznych tj. *Strategicznego Planu Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 r. (SPA 2020)*. Jednocześnie projekt planu wpisuje się w problematykę zmian klimatycznych oraz działań wyznaczonych w „*Planie adaptacji Miasta Opola do zmian klimatu do roku 2030*” (*Uchwała Nr VII/124/19 Rady Miasta Opola w dniu 28 marca 2019 r.*).

Z całą pewnością, ustalenia planu dotyczące maksymalnej powierzchni zabudowy, a tym samym obowiązkowej powierzchni biologicznie czynnej, będą miały korzystny wpływ na mikroklimat oraz jakość powietrza atmosferycznego.

Klimat akustyczny

Potencjalne oddziaływanie realizacji ustaleń projektu planu może wiązać się z emisją hałasu i wibracji, którego źródłem może być ciężki sprzęt mechaniczny wykorzystywany w fazie realizacji inwestycji zgodnie z przeznaczeniem na tereny dróg lokalnych (KDL), tereny dróg dojazdowych (KDD), tereny dróg wewnętrznych (KDW), tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług (MN/U), tereny zabudowy usługowej (U), tereny zabudowy usługowej oraz tereny zieleni urządzonej (U/ZP), tereny zieleni urządzonej oraz tereny dróg wewnętrznych (ZP/KDW). Źródłem emisji hałasu i wibracji może być ruch komunikacyjny z projektowanych terenów dróg lokalnych (KDL), dróg dojazdowych (KDD). Ruch komunikacyjny może ulec zwiększeniu na projektowanych i istniejących drogach w związku z rozwojem infrastruktury.

W przypadku przeznaczenia na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług (MN/U), mogą wystąpić uciążliwości, jedynie na etapie realizacyjnym.

Na obszarze objętym projektem zlokalizowane są tereny chronione akustycznie związane ze stałym pobytem ludzi (tj. MN, MN/U) lub funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych (tj. ZP). Projekt planu uwzględnia standardy akustyczne dla przedmiotowych terenów, w związku z czym projektowane przeznaczenia zostały rozmieszczone w sposób umożliwiający dotrzymanie obowiązujących poziomów hałasu.

Biorąc pod uwagę wymogi prawne odnoszące do ochrony środowiska, stosowanie najlepszych dostępnych technologii dla realizacji przedsięwzięć, na etapie niniejszej Prognozy ocenia się oddziaływanie nie powodujące widocznych zmian w środowisku, ale mogące mieć niekorzystne oddziaływanie na poziom akustyczny otoczenia.

W planie zaprojektowano przeznaczenia wolne od zabudowy (tereny R, ZP, ZL, WS), które pozwolą na częściową kompensację oddziaływań, ponadto zieleń w ramach terenów sprzyjać będzie rozpraszaniu hałasu.

Fauna i flora

Ustalenia projektu planu mogą mieć potencjalny wpływ na przyrodę z uwagi na zajęcie powierzchni biologicznie czynnej na przeznaczenia tj. tereny dróg lokalnych (KDL), tereny dróg dojazdowych (KDD), tereny dróg wewnętrznych (KDW), tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług (MN/U), tereny zabudowy usługowej (U), tereny zieleni urządzonej oraz tereny dróg wewnętrznych (ZP/KDW). Ustalenia projektu planu zostały dostosowane do wartości przyrodniczej obiektów i obszarów.

Dla terenów wyznaczonych w projekcie planu ustalono minimalne powierzchnie biologicznie czynne, pozwalające na wykluczenie uszczelnienia całej powierzchni działki, dodatkowo w planie zaprojektowano przeznaczenia wolne od zabudowy (tereny R, ZP, ZL, WS).

Na obszarze objętym planem nie utworzono form ochrony przyrody. Ustalenia projektu planu uwzględniają lokalizację obiektów i obszarów cennych przyrodniczo, tzn. w ich rejonie ustalono przeznaczenia, które nie stwarzają zagrożenia dla tych zasobów. Na obszarze planu zinwentaryzowano zbiorowisko leśne (9170) *grądy środkowoeuropejskie* bądź *subkontynentalne*, zbiorowisko leśne 91E0 *łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, olsy źródłiskowe*, a także niewielki fragment

ekstensywnie użytkowanych *niżowych łąk świeżych* (6510) i *zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych* (6410). Na terenach, na których przebiega korytarz ekologiczny Prószkowski Potok ustalono głównie przeznaczenia związane z rolnictwem (R), utrzymaniem wód (WS), zielenią (ZL, ZP), a lokalnie z usługami (U/ZP) i zabudową mieszkaniową (MN, MN/U). Lokalizacja zbiorowisk leśnych i łąkowych były podstawą do ustalenia przeznaczenia terenu na teren wód powierzchniowych (WS) i zieleni (ZL, ZP).

Podsumowując ocenia się korzystny wpływ na środowisko poprzez wprowadzenie ustaleń ograniczających zagospodarowanie niezgodne z obecnym użytkowaniem, chroniąc tym samym zasoby przyrodnicze. Stanowiska oraz siedliska przyrodnicze występują na obszarach, na których projektowane funkcje pozwolą na zachowanie chronionych gatunków zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz.U. 2014 poz. 1409) i *Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz.U. 2016 poz. 2183).

Krajobraz

W związku z przeznaczeniem na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług (MN/U), tereny zabudowy usługowej (U), tereny zabudowy usługowej oraz tereny zieleni urządzonej (U/ZP), tereny zieleni urządzonej oraz tereny dróg wewnętrznych (ZP/KDW), jak również w związku z przeznaczeniem na tereny dróg lokalnych (KDL), tereny dróg dojazdowych (KDD), tereny dróg wewnętrznych (KDW), ocenia się, że nowa zabudowa lub infrastruktura komunikacyjna mogą stanowić sztuczną barierę w krajobrazie w stosunku do obecnego zagospodarowania. Obszar objęty planem przedstawia szczególne walory krajobrazowe, jednak przeznaczenia mogące potencjalnie niekorzystnie oddziaływać na odbiór wizualny krajobrazu nie będą projektowane na terenach o takich wartościach. Krajobraz na obszarze planu nie należy do krajobrazów priorytetowych.

Część terenów tj. tereny zieleni urządzonej (ZP), lasy (ZL), tereny rolnicze (R), tereny wód powierzchniowych (WS) to przeznaczenia, dla których nie ustala się zabudowy, co zrekompensuje część oddziaływań na krajobraz.

Ludzie

Realizacja ustaleń planu wpłynie korzystnie na ludzi, co związane jest z zaspokojeniem ważnych potrzeb społecznych związanych mieszkalnictwem oraz potrzebami infrastrukturalnymi. Projekt planu został dostosowany do aktualnego sposobu użytkowania i zagospodarowania terenu. Jednocześnie przyjęcie projektu stanowić będzie podstawę do rozwoju miasta, co również w perspektywie długoterminowej przyniesie pozytywny skutek. Projektowany plan pozwoli na uporządkowanie przestrzeni oraz zarezerwowanie terenów na strefę mieszkaniową, usługową, rekreacyjno-wypoczynkową. Projekt wydzieli również tereny pod infrastrukturę.

W ramach realizacji projektu mogą wystąpić potencjalne oddziaływania związane z realizacją inwestycji, które mają charakter krótkoterminowy. Ocenia się, że projekt zapewnia ochronę ludzi przed oddziaływaniem jak np. hałasem, promieniowaniem elektromagnetycznym, poważnymi awariami, zagrożeniem powodziowym itd., zatem jego ustalenia nie będą stwarzać długotrwałych uciążliwości dla życia i zdrowia ludzi.

Zabytki i dobra materialne

Na obszarze planu występują zabytki. Ocenia się, że wprowadzenie powyższych ustaleń nie będzie miało wpływu na zabytki lub będzie miało charakter pozytywny poprzez wprowadzenia ustaleń wspierających ochroną konserwatorską.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

W wyniku realizacji ustaleń planu nie przewiduje się wystąpienia poważnych awarii z uwagi na to, że projekt planu nie zakłada możliwości powstania przedsięwzięć mogących stanowić szczególne zagrożenie dla środowiska. Biorąc jednak pod uwagę rodzaj zabudowy i zagospodarowania obszaru planu oraz ustalone przeznaczenia na etapie niniejszej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko nie przewiduje się wystąpienia poważnych awarii.

Tabela 5 Potencjalne oddziaływania projektu planu zagospodarowania przestrzennego „Żerkowice I” w Opolu na środowisko przyrodnicze

Przeznaczenie terenu wraz z symbolem	Aktualny sposób użytkowania, zabudowy i zagospodarowania	waga oddziaływania												
		oddziaływanie bardzo korzystne dla środowiska (3) oddziaływanie korzystne o widocznych zmianach w środowisku (2) oddziaływanie korzystne nie powodujące widocznych zmian w środowisku (1) oddziaływanie obojętne (0) oddziaływanie niekorzystne nie powodujące widocznych zmian w środowisku (-1) oddziaływanie niekorzystne o widocznych zmianach w środowisku (-2) oddziaływanie bardzo niekorzystne dla środowiska (-3)												
		komponenty środowiska												Ocena ogólna [średnia]
		powierzchnia ziemi	zasoby naturalne	wody powierzchniowe i podziemne	klimat lokalny	powietrze atmosferyczne	klimat akustyczny	fauna i flora	formy chronione	krajobraz	ludzie	zabytki i dobra materialne	powiązania zewnętrzne	
I.MN tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	Ia. tereny użytkowane jako użytki rolne, niezabudowane	-2	-1	-1	0	-1	-1	-1	0	-1	3	0	0	0
	Ib. tereny użytkowane jako tereny mieszkaniowe, tereny przemysłowe, użytki rolne lub użytki rolne zabudowane, tereny umiarkowanie zabudowane (nie wszystkie działki objęte przeznaczeniem są zabudowane)	-1	-1	-1	0	-1	-1	0	0	0	3	0	0	0
	Ic. tereny użytkowane jako tereny mieszkaniowe, intensywnie zabudowane	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
II.MN/U tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług	Ila. tereny użytkowane jako tereny mieszkaniowe lub inne tereny zabudowane, tereny intensywnie zabudowane	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ilb. tereny użytkowane jako użytki rolne, niezabudowane	-2	-1	-1	0	-1	-1	-1	0	-1	3	0	0	0

Przeznaczenie terenu wraz z symbolem	Aktualny sposób użytkowania, zabudowy i zagospodarowania	waga oddziaływania												
		oddziaływanie bardzo korzystne dla środowiska (3) oddziaływanie korzystne o widocznych zmianach w środowisku (2) oddziaływanie korzystne nie powodujące widocznych zmian w środowisku (1) oddziaływanie obojętne (0) oddziaływanie niekorzystne nie powodujące widocznych zmian w środowisku (-1) oddziaływanie niekorzystne o widocznych zmianach w środowisku (-2) oddziaływanie bardzo niekorzystne dla środowiska (-3)												
		komponenty środowiska												Ocena ogólna [średnia]
		powierzchnia ziemi	zasoby naturalne	wody powierzchniowe i podziemne	klimat lokalny	powietrze atmosferyczne	klimat akustyczny	fauna i flora	formy chronione	krajobraz	ludzie	zabytki i dobra materialne	powiązania zewnętrzne	
II.MN/U tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług	IIc. tereny użytkowane jako użytki rolne lub jako zabudowane tereny mieszkaniowe, zlokalizowana zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, tereny umiarkowanie zabudowane (nie wszystkie działki objęte przeznaczeniem są zabudowane)	-1	-1	-1	0	-1	-1	-1	0	-1	3	0	0	0
III.U tereny zabudowy usługowej	IIIa. tereny użytkowane jako inne tereny zabudowane, tereny intensywnie zabudowane	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	IIIb. tereny użytkowane jako użytki rolne, tereny niezabudowane	-2	-1	-1	0	-1	-1	-1	0	-1	3	0	0	0
IV. R tereny rolnicze	IVa. tereny użytkowane jako użytki rolne, tereny niezabudowane	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
V. UIZP tereny zabudowy usługowej oraz tereny zieleni urządzonej	Va. tereny użytkowane jako użytki rolne, częściowo zabudowany	-1	-1	0	0	-1	-1	1	0	0	3	0	0	0

Przeznaczenie terenu wraz z symbolem	Aktualny sposób użytkowania, zabudowy i zagospodarowania	waga oddziaływania												
		oddziaływanie bardzo korzystne dla środowiska (3) oddziaływanie korzystne o widocznych zmianach w środowisku (2) oddziaływanie korzystne nie powodujące widocznych zmian w środowisku (1) oddziaływanie obojętne (0) oddziaływanie niekorzystne nie powodujące widocznych zmian w środowisku (-1) oddziaływanie niekorzystne o widocznych zmianach w środowisku (-2) oddziaływanie bardzo niekorzystne dla środowiska (-3)												
		komponenty środowiska												Ocena ogólna [średnia]
		powierzchnia ziemi	zasoby naturalne	wody powierzchniowe i podziemne	klimat lokalny	powietrze atmosferyczne	klimat akustyczny	fauna i flora	formy chronione	krajobraz	ludzie	zabytki i dobra materialne	powiązania zewnętrzne	
VI.ZP tereny zieleni urządzonej	Vla. tereny użytkowane jako użytki rolne, częściowo porośnięte roślinnością wysoką i średnią	2	2	2	2	1	1	3	0	3	2	0	3	2
VII. ZL las	VIIa. tereny użytkowane jako grunty zadrzewione i zakrzewione, porośnięty zwartą roślinnością	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VIII. ZC tereny cmentarzy	VIIIa. tereny użytkowane częściowo jako tereny zabudowane a częściowo jako użytki rolne	-1	0	-1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
IX. ZP/KDW tereny zieleni urządzonej oraz teren dróg wewnętrznych	IXa. tereny użytkowane jako użytki rolne, niezabudowane i nieutwardzone	-1	-1	-1	0	-1	-1	-1	0	-1	3	0	0	0
X. WS tereny wód powierzchniowych śródlądowych	Xa. tereny istniejących cieków lub rowów melioracyjnych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
XI. KDZ tereny dróg zbiorczych	XIa. tereny istniejących dróg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
XII. KDL tereny dróg lokalnych	XIIa. tereny istniejących dróg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Przeznaczenie terenu wraz z symbolem	Aktualny sposób użytkowania, zabudowy i zagospodarowania	waga oddziaływania												
		oddziaływanie bardzo korzystne dla środowiska (3) oddziaływanie korzystne o widocznych zmianach w środowisku (2) oddziaływanie korzystne nie powodujące widocznych zmian w środowisku (1) oddziaływanie obojętne (0) oddziaływanie niekorzystne nie powodujące widocznych zmian w środowisku (-1) oddziaływanie niekorzystne o widocznych zmianach w środowisku (-2) oddziaływanie bardzo niekorzystne dla środowiska (-3)												
		komponenty środowiska												Ocena ogólna [średnia]
		powierzchnia ziemi	zasoby naturalne	wody powierzchniowe i podziemne	klimat lokalny	powietrze atmosferyczne	klimat akustyczny	fauna i flora	formy chronione	krajobraz	ludzie	zabytki i dobra materialne	powiązania zewnętrzne	
XII. KDL tereny dróg lokalnych	XIIb. tereny użytkowane jako użytki rolne, niezagospodarowane pod drogi	-2	-1	-1	0	-1	-1	-1	0	-1	2	0	0	-1
XIII. KDD tereny dróg dojazdowych	XIIIa. tereny użytkowane jako użytki rolne, niezagospodarowane pod drogi	-2	-1	-1	0	-1	-1	-1	0	-1	2	0	0	-1
	XIIIb. tereny w części użytkowane jako drogi, projektowane poszerzenie drogi lub wydłużenie	-1	-1	-1	0	-1	-1	-1	0	0	2	0	0	0
	XIIIc. tereny istniejących dróg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
XIV. KDW tereny dróg wewnętrznych	XIVa. tereny użytkowane jako użytki rolne, niezagospodarowane pod drogi	-2	-1	-1	0	-1	-1	-1	0	0	2	0	0	0
	XIVb. tereny w części użytkowane jako drogi, projektowane poszerzenie drogi	-1	-1	-1	0	-1	-1	-1	0	0	2	0	0	0
XV.E teren infrastruktury technicznej- elektroenergetyka	XVa. tereny stanowią istniejącą infrastrukturę techniczną, obecnie użytkowane jako grunty orne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Przeznaczenie terenu wraz z symbolem	Aktualny sposób użytkowania, zabudowy i zagospodarowania	waga oddziaływania												
		oddziaływanie bardzo korzystne dla środowiska (3) oddziaływanie korzystne o widocznych zmianach w środowisku (2) oddziaływanie korzystne nie powodujące widocznych zmian w środowisku (1) oddziaływanie obojętne (0) oddziaływanie niekorzystne nie powodujące widocznych zmian w środowisku (-1) oddziaływanie niekorzystne o widocznych zmianach w środowisku (-2) oddziaływanie bardzo niekorzystne dla środowiska (-3)												
		komponenty środowiska												Ocena ogólna [średnia]
		powierzchnia ziemi	zasoby naturalne	wody powierzchniowe i podziemne	klimat lokalny	powietrze atmosferyczne	klimat akustyczny	fauna i flora	formy chronione	krajobraz	ludzie	zabytki i dobra materialne	powiązania zewnętrzne	
XVI. G tereny infrastruktury technicznej - gazownictwo	XVIa. tereny stanowią istniejącą infrastrukturę techniczną, obecnie użytkowane jako grunty orne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
XVII.KK tereny kolei	XVIIa. teren istniejących linii kolejowych lub obiektów infrastruktury kolejowej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabela 6. Rodzaje zidentyfikowanych potencjalnych oddziaływań projektu planu zagospodarowania przestrzennego „Żerkowice I” w Opolu na środowisko

symbol terenu	przeznaczenie terenu wraz z symbolem	rodzaj potencjalnych oddziaływań											
		korzystne/obojętne/niekorzystne chwilowe/stałe krótkoterminowe/długoterminowe bezpośrednie/pośrednie											
		powierzchnia ziemi	zasoby naturalne	wody powierzchniowe i podziemne	klimat lokalny	powietrze atmosferyczne	klimat akustyczny	fauna i flora	formy chronione	krajobraz	ludzie	zabytki i dobra materialne	powiązania zewnętrzne
I.MN	Ia. teren zabudowy mieszkaniowej	niekorzystne	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	niekorzystne	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	niekorzystne	korzystne	obojętne	obojętne
		stałe	chwilowe	chwilowe		chwilowe	chwilowe	chwilowe		stałe	stałe		
		długoterminowe	długoterminowe	krótkoterminowe		krótkoterminowe	krótkoterminowe	krótkoterminowe		długoterminowe	długoterminowe		
		bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie		bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie		bezpośrednie	bezpośrednie		
	Ib. teren zabudowy mieszkaniowej	niekorzystne	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	niekorzystne	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	obojętne	korzystne	obojętne	obojętne
		stałe	chwilowe	chwilowe		chwilowe	chwilowe	chwilowe			stałe		
		długoterminowe	długoterminowe	krótkoterminowe		krótkoterminowe	krótkoterminowe	krótkoterminowe			długoterminowe		
		bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie		bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie			bezpośrednie		
II.MN/U	IIb. teren zabudowy mieszkaniowej lub teren zabudowy usługowej	niekorzystne	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	niekorzystne	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	niekorzystne	korzystne	obojętne	obojętne
		stałe	chwilowe	chwilowe		chwilowe	chwilowe	chwilowe		stałe	stałe		
		długoterminowe	długoterminowe	krótkoterminowe		krótkoterminowe	krótkoterminowe	krótkoterminowe		długoterminowe	długoterminowe		
		bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie		bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie		bezpośrednie	bezpośrednie		
	IIc. teren zabudowy mieszkaniowej lub teren zabudowy usługowej	niekorzystne	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	niekorzystne	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	obojętne	korzystne	obojętne	obojętne
		stałe	chwilowe	chwilowe		chwilowe	chwilowe	chwilowe			stałe		
		długoterminowe	długoterminowe	krótkoterminowe		krótkoterminowe	krótkoterminowe	krótkoterminowe			długoterminowe		
		bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie		bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie			bezpośrednie		

symbol terenu	przeznaczenie terenu wraz z symbolem	rodzaj potencjalnych oddziaływań											
		korzystne/obojętne/niekorzystne chwilowe/stałe krótkoterminowe/długoterminowe bezpośrednie/pośrednie											
		powierzchnia ziemi	zasoby naturalne	wody powierzchniowe i podziemne	klimat lokalny	powietrze atmosferyczne	klimat akustyczny	fauna i flora	formy chronione	krajobraz	ludzie	zabytki i dobra materialne	powiązania zewnętrzne
III. U	IIIb. tereny zabudowy usługowej	niekorzystne	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	niekorzystne	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	niekorzystne	korzystne	obojętne	obojętne
		stałe	chwilowe	chwilowe		chwilowe	chwilowe	chwilowe		stałe	stałe		
		długoterminowe	długoterminowe	krótkoterminowe		długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe		długoterminowe	długoterminowe		
		bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie		bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie		bezpośrednie	bezpośrednie		
V.U/ZP	Va. tereny zabudowy usługowej oraz tereny zieleni urządzonej	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	obojętne	niekorzystne	niekorzystne	korzystne	obojętne	korzystne/niekorzystne	korzystne	obojętne	obojętne
		stałe	chwilowe			chwilowe	chwilowe	stałe		stałe	stałe		
		długoterminowe	długoterminowe			krótkoterminowe	krótkoterminowe	długoterminowe		długoterminowe	długoterminowe		
		bezpośrednie	bezpośrednie			bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie		bezpośrednie	bezpośrednie		
VI.ZP	VIa. tereny zieleni urządzonej	korzystne	korzystne	korzystne	korzystne	korzystne	korzystne	korzystne	obojętne	korzystne	korzystne	obojętne	korzystne
		stałe	stałe	stałe	stałe	stałe	stałe	stałe		stałe	stałe		stałe
		długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe		długoterminowe	długoterminowe		długoterminowe
		bezpośrednie	bezpośrednie	pośrednie	pośrednie	pośrednie	pośrednie	bezpośrednie		bezpośrednie	pośrednie		bezpośrednie
VIII.ZC	VIIIa. tereny cmentarzy	niekorzystne	obojętne	niekorzystne	obojętne	obojętne	obojętne	korzystne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne
		stałe		chwilowe				stałe					
		długoterminowe		krótkoterminowe				długoterminowe					
		bezpośrednie		bezpośrednie				bezpośrednie					

symbol terenu	przeznaczenie terenu wraz z symbolem	rodzaj potencjalnych oddziaływań											
		korzystne/obojętne/niekorzystne chwilowe/stałe krótkoterminowe/długoterminowe bezpośrednie/pośrednie											
		powierzchnia ziemi	zasoby naturalne	wody powierzchniowe i podziemne	klimat lokalny	powietrze atmosferyczne	klimat akustyczny	fauna i flora	formy chronione	krajobraz	ludzie	zabytki i dobra materialne	powiązania zewnętrzne
IX.ZP/KDW	IXa. tereny zieleni urządzonej oraz tereny dróg wewnętrznych	niekorzystne	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	niekorzystne	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	korzystne/ niekorzystne	korzystne	obojętne	obojętne
		stałe	chwilowe	chwilowe		chwilowe	chwilowe	chwilowe		stałe	stałe		
		długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe		krótkoterminowe	krótkoterminowe	długoterminowe		długoterminowe	długoterminowe		
		bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie		bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie		bezpośrednie	bezpośrednie		
XII.KDL	XIIf. tereny dróg – ulice lokalne	niekorzystne	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	niekorzystne	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	obojętne
		stałe	chwilowe	chwilowe		chwilowe	chwilowe	chwilowe		stałe	chwilowe		
		długoterminowe	długoterminowe	krótkoterminowe		długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe		długoterminowe	długoterminowe		
		bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie		bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie		bezpośrednie	pośrednie		
XIII.KDD	XIIIa. tereny dróg – ulice dojazdowe	niekorzystne	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	niekorzystne	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	obojętne
		stałe	chwilowe	chwilowe		chwilowe	chwilowe	chwilowe		stałe	chwilowe		
		długoterminowe	długoterminowe	krótkoterminowe		długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe		długoterminowe	długoterminowe		
		bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie		bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie		bezpośrednie	pośrednie		
XIV.KDW	XIVa. tereny dróg wewnętrznych	niekorzystne	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	niekorzystne	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	obojętne	niekorzystne	obojętne	obojętne
		stałe	chwilowe	chwilowe		chwilowe	chwilowe	chwilowe			chwilowe		
		długoterminowe	długoterminowe	krótkoterminowe		długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe			długoterminowe		
		bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie		bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie			pośrednie		

symbol terenu	przeznaczenie terenu wraz z symbolem	rodzaj potencjalnych oddziaływań											
		korzystne/obojętne/niekorzystne chwilowe/stałe krótkoterminowe/długoterminowe bezpośrednie/pośrednie											
		powierzchnia ziemi	zasoby naturalne	wody powierzchniowe i podziemne	klimat lokalny	powietrze atmosferyczne	klimat akustyczny	fauna i flora	formy chronione	krajobraz	ludzie	zabytki i dobra materialne	powiązania zewnętrzne
XIV.KDW	XIVb. tereny dróg wewnętrznych	niekorzystne	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	niekorzystne	niekorzystne	niekorzystne	obojętne	obojętne	niekorzystne	obojętne	obojętne
		stałe	chwilowe	chwilowe		chwilowe	chwilowe	chwilowe			chwilowe		
		długoterminowe	długoterminowe	krótkoterminowe		długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe			długoterminowe		
		bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie		bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie			pośrednie		

Podsumowując całą strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko, zgodnie z przyjętą metodą obszar opracowania projektu planu „Żerkowice I” w Opolu występują następujące oddziaływania dla środowiska:

- I. realizacja ustaleń planu może mieć korzystny wpływ na środowisko przyrodnicze (*nowe zagospodarowanie terenów zgodnie z projektem planu może mieć bardziej korzystny wpływ na środowisko, w stosunku do obecnego zagospodarowania*) – ZP. Oddziaływania mogą mieć charakter widocznych zmian w środowisku.
- II. realizacja ustaleń planu nie zmieni stanu środowiska przyrodniczego (*nowe zagospodarowanie terenów zgodnie z projektowanym planem może mieć neutralny wpływ na środowisko, w stosunku do obecnego zagospodarowania*) – MN, MN/U, U, R, U/ZP, ZL, ZC, ZP/KDW, WS, KDZ, część terenów KDL, część terenów KDD, KDW, E, G, KK.
- III. realizacja ustaleń planu może mieć niekorzystny wpływ na stan środowiska przyrodniczego (*nowe zagospodarowanie terenów zgodnie z projektowanym planem może mieć mniej korzystny wpływ na środowisko, niż dotychczasowe zagospodarowanie*) – część terenów KDL, część terenów KDD.

Powyższy podział uwzględnia ogólną ocenę oddziaływania uzyskaną na etapie niniejszej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Ustalone przeznaczenia nie będą w sposób identyczny oddziaływały na każdy komponent środowiska, co przedstawiają szczegółowe tabel 5 i 6. Potencjalne oddziaływanie wg. uciążliwości zostało przedstawione na **załączniku nr 2** do niniejszego opracowania.

Skutki wprowadzenia w życie ustaleń planu mogą być różnorodne w zależności od rodzaju inwestycji, jakie powstaną oraz sposobu ich realizacji, w tym stosowanych rozwiązań technicznych i technologicznych. Na etapie prowadzenia oceny nie ma możliwości przeanalizowania różnych wariantów prowadzenia inwestycji, działań ograniczających, minimalizujących i kompensacyjnych, gdyż o nich nie wiadomo. Analizując jednak projekt uchwały można stwierdzić, że jest on w zgodzie z ideą ochrony środowiska i zaproponowane w nim rozwiązania, takie jak pozostawienie znacznego udziału terenów biologicznie czynnych, pozostawienie terenów otwartych, wolnych o zabudowy, wprowadzenie zieleni mają na celu zmniejszenie presji środowiskowej. Projekt planu powstawał analizując jednocześnie potencjalne zagrożenia dla środowiska, dzięki czemu zidentyfikowane oddziaływania mogły być eliminowane na etapie tworzenia projektu. **Plan jest środkiem w pewnym stopniu zapobiegającym powstaniu negatywnych skutków dla środowiska, należy jednak pamiętać, że plan miejscowy określa przeznaczenia terenów, a przepisy prawne wymagają dostosowania się do standardów środowiska mających na celu zapobieganie szkód w środowisku.**

3.5. Rozwiązania mające na celu zapobieganie lub ograniczanie potencjalnych oddziaływań na środowisko

Prognoza oddziaływania na środowisko powstawała równolegle do projektowanego planu w ścisłej współpracy autorów poszczególnych opracowań, w związku z czym już na etapie koncepcyjnym ustalenia budzące zastrzeżenia były na bieżąco weryfikowane i minimalizowane. Z uwagi na charakter planu, który ustala przeznaczenie terenów pod tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny

zabudowy usługowej, infrastrukturę komunikacyjną, infrastrukturę techniczną, tereny rolnicze, tereny zieleni, tereny wód powierzchniowych w ogólnej ocenie na etapie niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko nie stwierdzono oddziaływania o charakterze znacząco negatywnym na środowisko.

Projekt uwzględnia istniejące uwarunkowania, aktualną zabudowę i zagospodarowanie terenu dostosowując do nich projektowane przeznaczenia. Zastosowanie działań kompensujących (zapobiegających) na obszarach planu pozwoli na ograniczenie presji na środowisko.

Mając na względzie wymogi prawne odnoszące się do ochrony zasobów środowiska, dostępną wiedzę na etapie sporządzania niniejszej Prognozy przedstawiono ustalenia wspierające ochronę środowiska, ochronę przyrody i krajobrazu oraz rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację potencjalnych oddziaływań wynikających z realizacji projektu planu:

- zachowanie udziału powierzchni biologicznie czynnej na terenach zabudowanych (min. 20-40% dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), min. 5-40% dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz terenów zabudowy usługowej (MN/U), min. 30-40% dla terenów zabudowy usługowej (U), min. 50% dla terenów zabudowy usługowej oraz terenów zieleni urządzonej (U/ZP), min. 70-80% dla terenów zieleni urządzonej (ZP);
- przeznaczenie powierzchni terenu na funkcje zieleni i funkcje rolnicze rekompensujące uciążliwości związane z pozostałymi funkcjami terenu zgodnie z projektem;
- zapewnienie udziału zieleni w obrębie działki;
- obowiązek realizacji spójnej kompozycji rozmieszczenia zieleni;
- wprowadzanie zieleni wysokiej i średniej w celu zmagazynowania jak największej ilości wody w obrębie działki;
- roślinność dostosowana do warunków siedliskowych, sadzona w sposób przemyślany, sadzona w najkorzystniejszej dla nich porze roku;
- rozwiązanie gospodarki ściekowej poprzez uzupełnienie istniejącego systemu kanalizacji sanitarnej;
- zastosowanie rozwiązań ograniczających wpływ infrastruktury drogowej na środowisko np. budowę kanalizacji deszczowej, rowów szczelnych lub rowów filtracyjnych, zastosowanie osadników lub separatorów substancji ropopochodnych, nasadzenia zieleni izolacyjnej, zastosowanie ekranów akustycznych;
- stosowanie najlepszych dostępnych technik (BAT) oraz rozwiązań technologicznych najkorzystniejszych dla środowiska (np. urządzeń ograniczających emisję gazów i pyłów do powietrza);
- realizacja zabudowy jako obiektów niepodpiwniczonych z uwagi na słaboprzepuszczalny grunt oraz stosowanie systemów zabezpieczających przed stagnacją wody wokół zabudowy np. wykonanie odwodnień liniowych;
- stosowanie systemów retencyjno-rozsączających pozwalających na naturalną retencję wody na własnym terenie, wykonywanie drobnych stawów lub oczek wodnych na terenach zabudowy mieszkaniowej lub terenach zieleni urządzonej, obsadzanych roślinnością hydrofitową (tzw. ogrody deszczowe);

- realizacja kanalizacji deszczowej pozwalającej na zbieranie nadmiaru wody opadowej np. po nawalnych deszczach lub gwałtownych roztopach;
- zaopatrzenie w gaz z istniejącej infrastruktury, stosowanie niskoemisyjnych źródeł ciepła lub realizacja inwestycji odnawialnych źródeł energii,
- wykorzystywanie mas ziemnych powstałych przy realizacji inwestycji do prac związanych z niwelacją terenu lub rekultywacją;
- realizacji zadań „Programu ochrony powietrza dla miasta Opola i strefy opolskiej” oraz „Planu gospodarki niskoemisyjnej” w stosunku do zabudowy jednorodzinnej na terenach zwartej zabudowy Chmielowic i Żerkowic, mającej bezpośredni wpływ na jakość powietrza na obszarze planu;
- stosowanie zróżnicowanych form zieleni np. zielone dachy, zielone ściany, lasy, szpalery drzew przyulicznych, paki, skwery, rabaty, murawy, łąki kwietne, ogrody deszczowe etc. mających wpływ na pobieranie wody (z uwagi na utrudnioną filtrację wгłęb gleby) oraz na poprawę jakości powietrza w rejonie Chmielowic i Żerkowic. Zwraca się jednak uwagę że dla lepszego przewietrzania terenu zaleca się wprowadzenie roślinności niskiej.

Na etapie planu ustala się zasady zabudowy i zagospodarowania poszczególnych terenów nie określając jednak ram czasowych dla realizacji tych zamierzeń. Plan nie jest także dokumentem, który określa w sposób szczegółowy sposób ich realizacji – rozwiązań technicznych czy organizacyjnych związanych z budową. Do tego służą decyzje administracyjne poprzedzające rozpoczęcie inwestycji. Stosowanie się do ustaleń planu, który został sporządzony w zgodzie z dokumentami odrębnymi, m.in. takimi jak *Prawo Wodne [I]* czy *Prawo ochrony środowiska [J]* jest „środkiem” zapobiegawczym, który uchroni teren przed ewentualnymi negatywnymi trendami, jakie mogą się pojawić, a których prognoza nie jest do końca w stanie przewidzieć.

W poprzednich rozdziałach została przeprowadzona analiza stanu istniejącego środowiska przyrodniczego, zmian jakie wprowadza projekt planu miejscowego oraz jak postanowienia planu mogą oddziaływać na środowisko tej części Opola. W przyszłym zagospodarowaniu tego terenu projektant nie przewiduje możliwości lokalizacji działalności, które byłyby uciążliwe dla przyrody, co więcej zapisy planu w wyczerpujący sposób określają zasady ochrony i zapobiegania szkód w środowisku.

Ponad zastosowanie się do ustaleń zawartych w planie miejscowym (zapisy dotyczące udziału powierzchni biologicznie czynnej, zieleni urządzonej, ochrony drzewostanu itd.) pozwoli ograniczyć lub uniknąć działań wpływających niekorzystnie na środowisko, albowiem prognoza jest dokumentem sporządzonym równolegle z projektem planu, a ten podejmuje kwestie związane z ochroną przyrody w wyczerpujący sposób.

4. ZAKOŃCZENIE

4.1. Wnioski

Obszar objęty projektem planu jest już w części zabudowany lub zagospodarowany. W strukturze użytkowania obszaru wyróżnia się grunty orne, łąki trwałe, sady, pastwiska trwałe, nieużytki,

tereny wód płynących lub rowy oraz tereny mieszkaniowe, tereny przemysłowe, inne tereny zabudowane lub zurbanizowane tereny niezabudowane, a także tereny dróg i tereny kolejowe. Przedmiotowy projekt planu stanowi uporządkowanie przestrzeni, nadanie terenom określonej funkcji i dostosowanie obszaru dla potencjalnych inwestorów przy zachowaniu potrzeb ochrony środowiska i krajobrazu. Zapisy projektu planu zostały dostosowane do istniejących uwarunkowań, sposobu zagospodarowania terenu oraz aktualnego użytkowania, jednocześnie opracowywany plan będzie stanowił podstawę prawną, która umożliwi właściwe kształtowanie warunków, zasad i standardów zagospodarowania, w zgodzie z zasadami ładu przestrzennego i szeroko pojmowanego zrównoważonego rozwoju.

Celem Prognozy jest określenie charakteru prawdopodobnych (potencjalnych) oddziaływań na środowisko, które mogą być spowodowane realizacją nakazanych lub dopuszczonych przez plan zasad zabudowy i zagospodarowania i użytkowania terenu (tzw. ustaleń planu) na środowisko przyrodnicze. Przeprowadzenie takiej oceny jest trudne z uwagi na fakt, iż plan miejscowy dopuszcza szereg możliwości, które wcale nie muszą powstać, albo będą zrealizowane jedynie częściowo. Rzadko kiedy plany miejscowe realizowane są w pełnym zakresie. Poza tym plany miejscowe dopuszczają zwykle kilka, pasujących do siebie kategorii przeznaczeń i nie jest oczywiste, która z nich zostanie zrealizowana. Projekt planu jest zgodny z ideą ochrony środowiska i zaproponowane w nim rozwiązania, mają na celu zmniejszenie presji środowiskowej. Projekt planu powstawał analizując jednocześnie potencjalne zagrożenia dla środowiska, dzięki czemu zidentyfikowane oddziaływania mogły być eliminowane na etapie tworzenia projektu. Skutki wprowadzenia w życie ustaleń planu mogą być różnorodne w zależności od rodzaju inwestycji, jakie powstaną oraz sposobu ich realizacji, w tym stosowanych rozwiązań technicznych i technologicznych, które nie są znane na etapie sporządzenia planu.

Podsumowując strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko ocenia się, że projekt planu nie przewiduje wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko. Oceniono, że realizacja ustaleń planu może mieć korzystny wpływ na środowisko przyrodnicze tzn. że nowe zagospodarowanie terenów zgodnie z projektem planu może mieć bardziej korzystny wpływ na środowisko, w przypadku przeznaczenia na tereny zieleni urządzonej. Oddziaływanie korzystne może mieć charakter widocznych zmian w środowisku. Realizacja ustaleń planu nie zmieni stanu środowiska przyrodniczego, czyli nowe zagospodarowanie terenów zgodnie z projektowanym planem może mieć podobny wpływ na środowisko jak dotychczasowe zagospodarowanie – w przypadku przeznaczenia na tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej, tereny zabudowy usługowej, tereny rolnicze i tereny cmentarzy, tereny wód powierzchniowych, tereny komunikacyjne, tereny infrastruktury technicznej. Przedmiotowe przeznaczenia są realizowane na terenach, które pełnią już funkcje zgodnie z przeznaczeniem. Mogą również zdarzyć się oddziaływania o charakterze niekorzystnym, w przypadku terenów komunikacyjnych.

Obszar objęty planem na większej części powierzchni nie przedstawia szczególnie cennych walorów przyrodniczych. Mając na względzie wymogi prawne odnoszące się do ochrony zasobów środowiska, dostępną wiedzę na etapie sporządzania niniejszej Prognozy przedstawiono ustalenia wspierające ochronę środowiska, ochronę przyrody i krajobrazu oraz rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub minimalizację potencjalnych oddziaływań wynikających z realizacji

projektu planu. Ze względu na projektowane funkcje należy zastosować rozwiązania mające na celu pozostawienie znacznego udziału powierzchni biologicznie czynnej, wzbogacenie terenów o zieleni, realizację systemów chroniących grunt i wody powierzchniowe i podziemne, utrzymywanie przepustowości rowów melioracyjnych, a także działań ograniczających emisję zanieczyszczeń do powietrza i emisję hałasu.

4.2. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Żerkowice I” w Opolu jest częścią procedury mającej na celu uchwalenie planu. Potrzeba opracowania prognozy wynika z *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [B]*. Prognozę sporządza się w zakresie uzgodnionym z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

Przedmiotem niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko jest projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Żerkowice I” w Opolu. Obszar zajmujący powierzchnię ok. 115ha zlokalizowany jest w zachodniej części Opola, w dzielnicach Żerkowice i Chmielowice.

Na obszarze wyróżnia się grunty orne, łąki trwałe, sady, pastwiska trwałe, nieużytki, tereny wód płynących lub rowy oraz tereny mieszkaniowe, tereny przemysłowe, inne tereny zabudowane lub zurbanizowane tereny niezabudowane, a także tereny dróg i tereny kolejowe. Występują tu głównie gleby brunatne, czarne ziemie, gleby bielcowe, mady właściwe, gleby terenów zabudowanych oraz lasy. Warunki klimatyczne na obszarze objętym planem są zróżnicowane pod kątem rozwoju zabudowy.

Obszar objęty planem znajduje się w zasięgu występowania wód podziemnych użytkowych gromadzonych w głównym zbiorniku wód podziemnych p.n. Zbiornik Krapkowice-Strzelce Opolskie, p.n. Opole-Zawadzkie i częściowo w zbiorniku p.n. Niecka Opolska. Wody podziemne na tym obszarze mają dobry stan.

Na obszarze objętym planem nie utworzono form ochrony przyrody. Obszar objęty projektem planu znajduje się w zasięgu korytarza ekologicznego Prószkowski Potok. Na obszarze planu zinwentaryzowano zbiorowisko leśne *grądy środkowoeuropejskie* bądź *subkontynentalne*, zbiorowisko leśne *łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, olsy źródłiskowe*, a także niewielki fragment ekstensywnie użytkowanych *niżowych łąk świeżych i zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych*, jak również siedliska płazów i owadów. Ustalenia projektu planu uwzględniają lokalizację obiektów i obszarów cennych przyrodniczo, tzn. w ich rejonie ustalono przeznaczenia, które nie stwarzają zagrożenia dla tych zasobów.

Po analizie uwarunkowań przyrodniczych, stanu środowiska i aktualnego sposobu użytkowania terenów dokonano analizy wpływu projektowanych rozwiązań na środowisko przyrodnicze w formie tekstowej oraz tabelarycznej oraz zidentyfikowano najważniejsze zmiany, jakie wynikają z nowego dokumentu. Przeprowadzenie takiej oceny jest trudne z uwagi na fakt, iż plan miejscowy dopuszcza szereg możliwości, które wcale nie muszą powstać, albo będą zrealizowane jedynie częściowo. Rzadko kiedy plany miejscowe realizowane są w pełnym zakresie. Poza tym plany miejscowe dopuszczają zwykle kilka, pasujących do siebie kategorii przeznaczeń i nie jest oczywiste, która z nich zostanie

zrealizowana. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko. Oceniono, że realizacja ustaleń planu może mieć korzystny wpływ na środowisko przyrodnicze tzn. że nowe zagospodarowanie terenów zgodnie z projektem planu może mieć bardziej korzystny wpływ na środowisko, w przypadku przeznaczenia na tereny zieleni urządzonej. Oddziaływanie korzystne może mieć charakter widocznych zmian w środowisku. Realizacja ustaleń planu nie zmieni stanu środowiska przyrodniczego, czyli nowe zagospodarowanie terenów zgodnie z projektowanym planem może mieć podobny wpływ na środowisko jak dotychczasowe zagospodarowanie – w przypadku przeznaczenia na tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej, tereny zabudowy usługowej, tereny rolnicze i tereny cmentarzy, tereny wód powierzchniowych, tereny komunikacyjne, tereny infrastruktury technicznej. Przedmiotowe przeznaczenia są realizowane na terenach, które pełnią już funkcje zgodnie z przeznaczeniem. Mogą również zdarzyć się oddziaływania o charakterze niekorzystnym, w przypadku terenów komunikacyjnych.

Celem przedmiotowego projektu planu jest uporządkowanie przestrzeni, ustalenie funkcji terenu na podstawie dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania, dostosowanie do obecnych przepisów, w tym także zachowanie potrzeb ochrony środowiska. Dla ograniczenia uciążliwości zaproponowano rozwiązania chroniące środowisko przyrodnicze oraz zdrowie ludzi m.in. pozostawienie udziału powierzchni biologicznie czynnej, wprowadzenie drobnych formy zieleni np. szpalery drzew, krzewy, rozwiązanie gospodarki ściekowej i odpadowej, zwiększenie retencji w gruncie, realizację systemów chroniących grunt i wody powierzchniowe i podziemne, stosowanie najlepszych technik oraz rozwiązań technologicznych, najkorzystniejszych dla środowiska etc.

4.3. Trudności wynikające z niedostatków techniki lub współczesnej wiedzy napotkanych przy sporządzaniu prognozy

W trakcie opracowywania prognozy nie stwierdzono braków odnośnie literatury czy materiałów kartograficznych. Oparto się na istniejących opracowaniach i aktualizacjach dokumentów, w związku z czym szczegółowo omówiono każdy komponent środowiska.

Trudnością przy przeprowadzeniu strategicznej oceny oddziaływania jest jednak dokładne przewidywanie na etapie tworzenia planu rzeczywistego wpływu niektórych przedsięwzięć na środowisko, gdyż plan nie wskazuje konkretnych przedsięwzięć, tylko projektowane zagospodarowanie, na podstawie którego mogą być realizowane inwestycje. Problemem jest zatem poziom ogólności z jaką trzeba opisać potencjalne oddziaływania, gdyż plan w ramach jednego przeznaczenia dopuszcza różne formy zabudowy i zagospodarowania. Dopuszczając określone przeznaczenie terenu projektant planu nie wie, jakie inwestycje powstaną oraz czy w ogóle dojdzie do realizacji postanowień planu. Rezerwując, więc teren pod daną funkcję oraz określając zasady, na jakich ma być on zagospodarowany **projektant planu nie wskazuje czasu, w jakim to zagospodarowanie ma być zrealizowane.** Potencjalne oddziaływania są zatem omówione w sposób ogólny, uwzględniając projektowane zagospodarowanie, bazując na wiedzy o oddziaływaniach inwestycji o podobnym charakterze.

4.4. Akty prawne

- [A] Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2021 poz. 741 ze zm.)
- [B] Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2021 poz. 247 ze zm.)
- [C] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz.U. z 2003r., nr 164 poz. 1587)
- [D] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012r., poz. 1031)
- [E] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014r., poz. 112)
- [F] Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019 poz. 2448)
- [G] Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2020 poz. 258).
- [H] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839)
- [I] Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz.U. 2021 poz. 624 ze zm.)
- [J] Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2020 poz. 1219)
- [K] Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018 poz. 1479)
- [L] Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz.U. 2020 poz. 2187)

4.5. Dokumenty wykorzystane przy sporządzaniu prognozy

1. Aktualizacja Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. z 2016r. poz. 1967)
2. Dokumentacja „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla miasta Opola, Kowalczyk R., 2004r.
3. Geografia regionalna Polski, J. Kondracki, Warszawa, Wydawnictwo PWN, 2002r.;
4. Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza Opola, Spalek K. (pod red.) i BIO-PLAN, 2001r.
5. Inwentaryzacja przyrodnicza Miasta Opole, aktualizacja, EKOSYSTEM Projekt, zespół autorski, 2017r.
6. Mapa akustyczna Miasta Opola, OPEGIEKA, 2016-2017
7. Opracowanie Ekofizjograficzne Podstawowe dla terenów włączonych do dotychczasowego obszaru Miasta Opola, Konsorcjum ECOPlan i GRUNT, 2017r.
8. Plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Opola przyjęty Uchwałą Nr LVI/1103/18 Rady Miasta Opola z dnia 22 lutego 2018r.
9. Podręcznik dla inwestorów przedsięwzięć infrastrukturalnych, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego Departament Programów Pomocowych i Pomocy Technicznej, Warszawa, 2007-2013r.;

10. Program ochrony powietrza dla strefy opolskiej i miasta Opola ze względu na Przekroczenie poziomów dopuszczalnych pyłu PM 10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu oraz poziomów dopuszczalnych pyłu PM 2,5, ozonu i benzenu dla strefy opolskiej przyjęty Uchwałą Nr XXXVII/403/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 30 stycznia 2018r.
11. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko – przewodnik po rozporządzeniu Rady Ministrów, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, 2011r.
12. Rackiewicz I. (pod red.), 2013, Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Opola na lata 2013-2018 z perspektywą na lata 2019-2020
13. Raporty o stanie środowiska w województwie opolskim, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu, 2017-2020r.
14. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym, Praca zbiorowa pod redakcją Romana Bednarka, Poznań, 2012r.;
15. Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 r. (SPA 2020);
16. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Opola, przyjęte Uchwałą Nr LXVI/1248/18 Rady Miasta Opola z dnia 5 lipca 2018 r.;
17. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do zmian klimatu w ocenie oddziaływania na środowisko, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, 2016r.
18. Poradnik adaptacji do zmian klimatu poprzez małą retencję i ochronę bioróżnorodności, Fundacja Ekologiczna „Zielona Akcja”, 2018r.

Marta Stelmach-Orzechowska
Biuro Urbanistyczne
pl. Wolności 7-8, 45-018 Opole
Urząd Miasta Opola
Rynek Ratusz, 45-015 Opole

Opole, dnia 01.07.2021r.

Oświadczenie

Niniejszym oświadczam, że jako Koordynator zespołu opracowującego *Prognozę oddziaływania na środowisko projektu „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Żerkowice I” w Opolu”*, spełniam wymagania wprowadzone art. 74a *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2021 poz. 247 ze zm.)*.

Jednocześnie oświadczam, że jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Marta Stelmach-Orzechowska

.....
(podpis)